

ZA DOSEGO ZMAGE
KUPITE VOJNE
BONDE

GLASILNOVSKY JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN NEODRABA
OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Kranjsko - Slovenska

Katoliška Jednota

je prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
pornica organizacija
v Ameriki

Posluje že 51. leto

DELUJMO ZA
DOSEGO
40.000 ČLANOV!

Entered as Second Class Matter December 15th 1923, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 12th 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd 1917. Authorized on May 22nd 1918

NO. 40 — STEV. 40

CLEVELAND, O., 4. OKTOBRA (OCTOBER), 1944

VOLUME XXX — LETO XXX

Novi grobovi v Clevelandu

Joseph Levstik

30. sept. zvečer ob 9:40 je umrl v bolnišnici Joseph Levstik, star 48 let, stanujoč na 1052 E. 62. St. Bolehal je že dlje časa. Rojen je bil v Lemontu, Ill. Njegovi starši so doma iz Sodražice in so bili med prvimi naseljenci tukaj. Ko je bil Joe star 7 let, so ga starši vzeli s seboj v staro domovino. Ko je bil star 17 let, je pa zopet prišel v Ameriko, najprej v Minnesoto, kjer je delal v rudokopih, kjer si je tudi nalezal kal bolezn, kateri je končno podlegel.

Pokojni zapuščja v Sodražici še mater in brata Franceta. Tukaj pa zapuščja soprogo Johano roj. Pintar iz Zapotoka, fara Sodražica in hčer Veroniko, brata Antona in sestro Agnes, ki živi nekje v državi Pennsylvaniji. Bil je član društva sv. Vida št. 25 KSKJ.

Joseph Novak

26. sept. je v bolnišnici umrl rojak Joseph Novak, star 63 let. Stanoval je na 13817 Diana Ave. Doma je bil iz vasi Verperle, fara Nevle pri Kamniku na Gorenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 34 leti. Tukaj zapuščja žalujočo soprogo Jennie, tri pastorkice: Freda, Alberta in Franka Owen in dve pastorki: Jennie poroč. Levar in Mary Owen. V stari domovini pa zapuščja sinova Maksa in Jožeta ter eno sestro.

Ana Nose

Po dolgi in mučni bolezni je umrla v Charity bolnišnici Ana Nose, roj. Anžlovar, stara 51 let, stanujoča na 22331 Beckford Ave., Euclid, O. Zapuščja žalujočega soproga Johana in 4 otroke: Ano omož. Mestek, Stany omož. Rosic, Veda omož. Goodwin in Albino, sestro Josephine Yarc in Elkhart, Ind., tri vnuke in več sorodnikov. Rojena je bil v St. Vidu pri Zatični, kjer zapuščja mater, dve sestri, dva brata in več sorodnikov. Tukaj je bivala 33 let.

REV. PRAZNIK BO PRIŠEL NA FARO SV. LOVRENCA

Rev. Rudolf Praznik, ki je zdaj v Youngstownu, O., bo predstavljen v Cleveland in sicer v župnijo sv. Lovrenca. Nadomestil bo Rev. Louis Baznika, ki odide v kratkem v armado kot vojni kurat. Obema vrlima duhovnikoma želimo mnogo uspeha na njih novih mestih.

NOVA POVEST V GLASILU

Ker smo z našim "Lakomnikom" pri kraju, smo začeli danes na 6. strani z novo zanimivo povestjo "Lovrač," katero je spisal Jan Plestenjak. Ta povest se vrši tudi na kmetih in opisuje življenjske dogodke posestnikovega sina Lovrača, ki je sovražil cerkev in vero, tako se tudi ni brigal za svojo družino. Ko je postal vdovec, se je že na stara leta zopet oženil z mlado nevesto, ki mu je stregla po življenju in tudi potvrdila njegovo tragično smrt. Začnite to povest čitati in gotovo boste težko pričakovali njeno nadaljevanje!

Vesti iz slovenskih naselbin

Milwaukee.—Družina Joseph Kraintz, 530 Potter Ave., je bila obveščena iz vojnega departamenta, da se njih sin Pvt. Joseph Kraintz nahaja v ujetništvu v Nemčiji. Služil je na italijanski fronti. Zelo veliko presenečenje pa je Joe napravil prejšnji teden, ko se je nekega večera oglasil po radiu iz Berlina. Povedal je, da se nahaja v nemškem ujetništvu, naj doma ne skrbi, ker se počuti dobro, naj mu kmalu pišejo, pošljejo kaj cigaret in obvestijo njegove prijatelje. Zdaj starši dobivajo pisma iz Kanade in iz raznih krajev Združenih držav od ljudi, ki so slišali njihovega sina po radiu. Družini je to precej olajšalo skrb.

Windsor, Ontario, Kanada.—Tukaj je 5. sept. v bolnišnici umrl star naseljenec Matija Globovnik, ki je bolehal nad leto dni.

Virginia, Minn.—Tukaj je umrl Anton Jakša, star 55 let. V tej naselbini je živel 35 let in je delal v šoli.

Osage, W. Va.—Dne 2. sept. je bil pri delu v premogovniku ubit Anton Pogačar. Star je bil 65 let in doma iz vasi Radelca na Gorenjskem. Zapuščja sina, ki je pri vojaki.

Duluth, Minn.—Tukaj je po daljši bolezni umrla v bolnišnici Mrs. J. M. Kochevar, stara 40 let. Rojena je bila v Calumetu, Mich., v tem mestu pa je živeela 31 let. Zapuščja moža, dve hčerki in sestro. — Dne 21. sept. je po kratki bolezni v bolnišnici umrla Anna Pikhush, vdova, stara 53 let in rojena v starem kraju. V Duluthu je živeela 10 let. Zapuščja šest odraslih otrok, katerim je bila mačeha. Od treh pastorkov je eden pri vojaki, drugi pri trgovski mornarici.

Uniontown, Pa.—Družina John Mochnok je bila obveščena, da se je smrtno ponesrečil njihov sin Cpl. John Mochnok, ki je služil pri marinih v Newportu, Ark. Ubit je bil s pilotom vred v zračni koliziji, ko se je v njuno letalo zaletelo drugo letalo in tudi padlo na tla. Toda pilota na tem letalu sta ostala pri življenju, vendar pa hudo poškodovana. Star je bil 20 let in mirnega značaja. Poleg očeta in mater zapuščja omoženo sestro in tri brate, od katerih sta dva v vojni preko morja.

Buenos Aires, Argentina.—Dne 14. jun. je v bolnišnici v tem mestu umrl Franc Stofa, star 41 let in doma iz Pliskovice na Krasu, odkoder je prišel v Argentino l. 1927. Tukaj zapuščja brata, svakinjo in dve nečakinji, v starem kraju pa dva brata in dve sestri. Bolan je bil mesec dni. — Tukaj je umrl 29. junija Viktor Zlobec, star 42 let in doma iz Kranje vasi pri Komnu. Bolehal je več mesecev. Zapuščja ženo in dva sinova v starosti 15 in 5 let.

PRODAJA BICIKLJEV

Urad OPA v Washingtonu je dne 23. sept. odpravil razijske znamke za kupovanje bicikljev, torej lahko iste kupujete brez teh znamk. Škoda le, da danes ni na trgu zadosti bicikljev vsled pomanjkanja materiala; iste se bo začelo delati šele enkrat po vojni.

Dva nadaljna člana KSKJ padla za domovino

Zaporedna št. 34

Zaporedna št. 35

Sgt. Joseph Urick

Willard, Wis.—V Greenwoodu živeči Louis Arch je bil 28. avgusta uradno obveščen, da je bil njegov sin Steve (Staff Sergeant) na francoskem bojišču ranjen, drugo obvestilo se je pa glasilo, da je dne 2. avgusta t. l. vsled ran umrl. Pokojnik je bil v službi strica Sama štiri leta in sicer v Angliji, Afriki, Italiji, zadnje čase pa v Južni Franciji. Dodeljen je bil 12. oklopni diviziji in služil preko morja 18 mesecev. Spadal je več let k našemu društvu sv. Družine št. 136 KSKJ. To je prva vojna žrtev tega društva in naše znane velike slovenske farmarske naselbine izmed 85 tukajšnjih borcev za svetovni mir.

Prerano umrli Steve Arch je bil rojen v Greenwoodu, Wis. 23. decembra 1918, kjer je dovršil elementarno in višjo šolo, zatem je pa pomagal svojemu očetu na farmi, dokler ni bil k vojakom vpoklican. Pokojnik zapuščja očeta, tri brate, Franka in West Allis, Wis., Pfc. Viljema v armadi nekje v Italiji in Ernesta, doma; dalje zapuščja tri sestere: Betty, Julia in Angelina, Julia živi v Milwaukee, ostali dve sta pa doma.

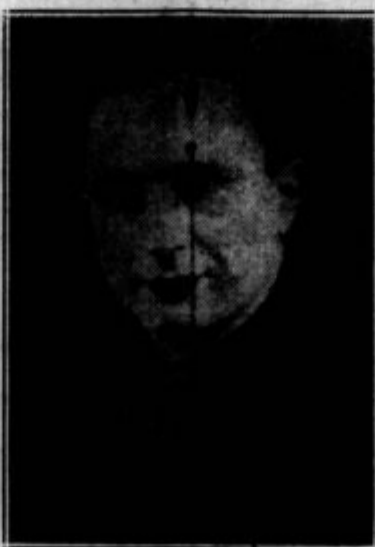
Dne 4. septembra je bila za pokoj njegove duše opravljena sv. maša, ki jo je daroval naš č. Father Raphael ob veliki udeležbi prijateljev, znancev in sorodnikov Arhove družine. Tudi naše članstvo se je v častnem številu udeležilo te sv. maše. Ganljivo je bilo videti, ko sta ob času pogrebnih molitev za vojaško zastavo prisostvovala ravno na dopustu se nahajajoča Sgt. Robert Debeve in Petty Officer 1st Cl. Charlie Perushek. Naj mirno počiva tam v tuji daljni Franciji, ostalim pa izrekamo naše globoko sožalje.

John Champa, tajnik št. 136

VOJNA Z JAPONSKO BO VZELA ŠE DVE LETI

Na podlagi vojnih poročil je OWI mnenja, da bo vzelo poraziti Japonsko še najmanj pol drugo leto ali dve leti.

Poraz Nemčije bo za Japonsko pomenil šele pričetek splošne zavezniške vojne proti njej. To pa bo mogoče še bolj počevalo japonsko vojno odločnost in vojni duh.

Sgt. Steve Arch

Biwabik, Minn.—Tukaj je slika prvega člana našega društva sv. Janeza Krstnika št. 13 KSKJ., Sgt. Josipa Uricka (Urha), ki je izgubil življenje v boju na Francoskem v starosti 38 let. Njegova mati je še 28. avgusta dobita telegram, da je bil njen sin 10. avg. hudo ranjen na Francoskem, potem pa niso več o njem slišali od nikoder, čeravno so na razne kraje pisali in tudi na Rdeči križ. Zelo je njegove domače skrbelo, ker je Joseph vsak teden pisal materi, ker jo je zelo ljubil. Potem so pa dobili 19. sept. drugi telegram, da je dne 11. avgusta umrl.

To je bil gotovo zelo hud udarec za vse njegove brate, sestra in sosede, posebno pa še za njegovo mater vdovo, ki ga je težko domov pričakovala. Njegov oče, Anton Urh, ki je bolehal celih 12 let je umrl 16. febr. 1944, tud on ga je klical in želel videti prej ko je umrl, saj ga je imel zelo rad ker mu je bil jako dober tekom njegove bolezni.

Pokojnik je bil rojen 15. marca 1906; k vojakom je bil poklican meseca julija 1941, septembra 1943 je bil poslan pa na Angleško. Lansko leto v juniju se je mudil doma na kratkem dopustu. Sgt. Urick se je zelo zanimal za razne športe, pri katerih je vedno sodeloval. Zapuščja mater, eno sestro (Mrs. Archie Millner) in sedem bratov. Lieut. Ludwig v Floridi, Edward RM 2-C nekje na Južnem Pacifiku, Matt učitelj v Forest Lake, John učitelj na Virginiji, Carl, Frank in Victor so pa vsi na Biwabiku.

V imenu našega društva kličem pokojnemu: Lahka mu bodi zemlja in večna luč naj mu sveti! Prizadetim izražam za eno naše iskreno sožalje.

John Zallar, predsednik 13.

PRISTOJBINA DRŽAVLJANSKEGA PAPIRJA ZVIŠANA

Iz federalnega naturalizacijskega urada se poroča, da znaša sedaj pristojbina za prvi državljanski papir \$3,00, prej je znašala \$2,50; pristojbino za drugi papir se je pa, dvignilo s \$5 na \$8. Pri tem se je pa tudi uvedlo eno olajšanje in sicer, da se ne bo zahtevalo več \$2,50 za listino o prihodu prosilca v Ameriko (Certificate of Arrival).

Konec vojne v Evropi napovedan

Washington, D. C., 30. sept. — Neki visok vladni uradnik, čigar napovedi so se večkrat uresničile, je dejal, da bo vojna v Evropi zaključena z zavezniško zmago prihodnji mesec, toda sestavljen je težkih pogojev za Nemčijo bo vzelo več mesecev.

Uradnik je naglasil, da ni nobenega dvoma o zlomu nemške vojaške mašine, toda o načrtih glede bodočnosti Nemčije se Amerika, Velika Britanija in sovjetska Rusija še niso edine.

Popolna zavezniška okupacija in kontrola Nemčija sta prva in glavna faza programa. Ruske čete bodo zasedle severozahodne pokrajine, angleške severozahodne, ameriške pa južne. Sporazum je bil dosežen o splošnih namenih in ciljih. To so razkasanje Nemčije in zasega vseh industrij. Francija in Poljska bosta dobili velike kose nemškega ozemlja, ostalo pa bo tvorilo cone ruske, ameriške in angleške vojaške okupacije.

LEP SPOMIN NA JEDNOTINO 50-LETNICO; KAZANJE FILMSKIH SLIK

Iz Joliet, Ill. se nam poroča, da znaša čisti prebitok povodom slavnosti 50 letnice naše Jednote, vršeče se dne 30. julija nepričakovano lepo svoto \$1274.33. To slavnost so imela v oskrbi lokalna jolietška Jednotina društva in so določila omenjeni prebitok izročiti JPO-SS, kar se je tudi izvršilo. Kakor znano, je naša KSKJ svoječasnno JPO-SS tudi že darovala \$5.000,00.

Da bomo imeli minulo Jednotino slavnost osekovečeno, je razne prizore iste na barvane filme posnel naš prejšnji predsednik brat Anton Grdina in sicer v dolžini 550 čevljev. Te filme je dne 2. sept. odposlal v Joliet, da se bo slike kazalo v nedeljo 8. okt. na slavnosti 25 letnice tamkajšnjega društva Najsvetejšega Imena po banketu popoldne v cerkveni dvorani. Članstvo je prijazno vabljeno, da jih pride gledat.

AL SMITH UMRL

New York, 4. okt. — Danes zjutraj ob 6:20 je umrl Al Smith, bivši guverner države New York in leta 1928 predsedniški kandidat demokratske stranke. Bil je star okrog 70 let. On je bil, ki je predstavil predsednika Roosevelta ameriškemu narodu in mu pomagal do izvolitve leta 1932.

VERONAUK V JUGOSLOVANSKIH ŠOLAH JE OBVEZEN

Radijska postaja Svobodna Jugoslavija je 18. septembra sporočila, da veronauk v jugoslovanskih ljudskih šolah bo tudi v bodoče obvezen predmet. Postaja tudi naznanja, da bo letos odprtih toliko ljudskih šol, kolikor bo sploh mogoče in da bodo odprti še posebni vzgojevalni tečaji. V slovenskih in hrvaških šolah se bodo učenci učili pisati v prvi vrsti v latinici, potem pa v srbsčini; kjer pa so srbski učenci v večini, se bodo učili najprej pisati v cirilici, potem pa v latinici.

Ruski načrti glede Nemčije

Poročilo iz Rusije

Overseas News Agency je prejela vest iz virov, ki so običajno zanesljivi, da je ruska vlada izdelala načrte za upravljanje Nemčije. Glasom teh vesti bo poverjena uprava civilnih zadev v zaledju izven vojaške operative zone protifašističnim komitejem Nemcev samih, ki bodo poslovali pod vrhovnim nadzorstvom sovjetskih uradov. Tem komitejem bo tudi poverjena skrb za to, da s koreninami vred odpravijo nacizem v pozadini.

V vseh predelih Nemčije, katere bodo zasedli oddelki Rdeče Armade, bo prešla oblast najprej v roke posebnih ruskih enot, katerih naloga bo, da uničijo zadaj za bežičimi divizijami Hitlerjeve Wehrmacht do kraja vse vojaške nemške organizacije, pred vsem pa vse take skupine kot SS ali SA formacije, oddelke Hitlerjeve policije, ali njegovih mladinskih organizacij.

Cim bo odstranjena vsaka možnost, da ti preostanki Hitlerjevega režima ožive in zopet ogrožajo mir in red, bo prešla civilna uprava v roke lokalnih nemških komitejev, katerih prva in najvažnejša naloga bo, da uničijo vse sledove in drobtinice nacistične stranke, ter pred vsem preprečiti, da bi ta stranka nanovo organizirala svoje kadre pod kakršno koli obliko, na skrivaj ali ne, obenem pa, da gledajo tudi na to, da bodo vsi vojni zločinci odgovorni za grozodejstva v Nemčiji ali izven nje, primerne kaznovani.

V tej drugi stopnji svoje okupacije, nameravajo Rusi torej sprejeti načelo, da morajo Nemci sami prevzeti skrb za to, da bo nacizem uničen prav do kraja. Vsled tega bodo sprejeti v te lokalne komiteje možje, katerih protinacistično mišljenje je znano, ujetniki, katero je Gestapo mučila v koncentracijskih taboriščih, vojaki in pomorščaki vseh slojev in činov, ki se bodo obrnili proti Hitlerju, in tudi člani takozvanega "svobodnega nemškega gibanja," ki se je osnovalo na Ruskem. Dobili bodo vso potrebno oblast in pomoč, da bodo mogli obračunati z nacisti, in jim, to je, nacistični stranki, odplačati dolg, ki se je s toliko grenkobe nakopil v dušah povprečnih Nemcev napram zločincem, ki so krivi vseh njihovih sedanjih težav.

Globalni vzrok te ruske odločitve je pomislek, da bi v nasprotnem slučaju, namreč, ako ne bi bili Nemci sami oni, ki bodo izruvali in uničili nacizem, mnogo preslepljenih Nemcev moglo smatrati, da so nacisti postali "žrtve in mučeniki, ki so padli v roke sovražnikov," kar je ravno stvar, kateri se morajo zavezniški izogniti.

Omenjenim komitejem bodo dale sovjetske oblasti zadostne polnočeti, da bodo vršiti pravo "ljudsko pravosodje," tako da jih pri njihovem delovanju ne bodo ovirali pomisleki radi neštevilnih legalnih formalitet. Delovanje teh komitetov bo ostalo pod nadzorstvom sovjetskih oblasti. V delovanje

Kratke vojne vesti

Boji v Nemčiji

Ameriška prva armada je napadla nemško Siegfriedovo obrambno črto na široki fronti pri Aachenu. Ameriško vojaštvo je črto prebrlo ter vdrlo devet milj v njeno globino. Amerikanci so napadli po dve uri trajajočem silnem bombardiranju črte po zavezniških bombnikih in težkih topovih.

Nemci se vsepovsod srdito upirajo.

Nacisti pobegnili iz Rige
London. — Radio iz Stockholma naznanja, da so v četrtek pobegnili iz Rige zadnji Nemci pred ruskimi armadami. Riga je prestolnica Latvije. Mesto je bilo po bombardiranju zelo poškodovano.

Ruske armade v Jugoslaviji
Moskva. — Rdeča armada, ki napreduje v Jugoslaviji z naglico eno miljo na uro, je prodrla v razdaljo 40 milj do železnice, ki spaja Belgrad z Atenami. Jugoslovanski partizani delujejo kot skatvi in prednja straža za rusko armado. Skupne ruske in jugoslovanske sile naglo prodirajo, da prerežejo omenjeno železnico in s tem odrežejo Nemcem beg iz Jugoslavije in Grčije.

Partizani na avstrijski meji
Poročila iz Moskve naznanjajo, da so jugoslovanski partizani v neprestanih bojih prišli na mejo Slovenije in Avstrije. Osvobodilno gibanje se je zadnje čase pričelo tudi v Bački, ki so jo prejel zasedli Madžari, in v Banatu, ki ga imajo zasedene Nemci. Od kar je ruska armada prekoračila Donavo, je položaj za Nemce skrajno kritičen.

Maršal Tito je ukazal svojim četam, naj ne pustite niti enega nemškega vojaka živega iz Jugoslavije.

London. — General Eisenhower, vrhovni poveljnik ameriških in angleških čet v Evropi, je pozval Avstrijce, naj pričeno z revolto in civilno vojno, kajti napočil je čas, ko bodo zavezniške armade vdrle v Avstrijo. Sedaj je na Avstrijskih ležeh, da pokažejo, ali si hočejo zaslužiti svobodo in pomagati zaveznikom.

De Gaulle pričakuje zmago spomladi

Francoski general Charles de Gaulle je te dni obiskal francosko armado v bližini Belforta ter je rekel četam, da zmage ni pričakovati pred pomladjo. Do tedaj pa bo še mnogo srditih in krvavih bojev.

Guderian bo odstavljen
Poročilo iz Madrida naznanja, da bo general Guderian, načelnik nemškega generalnega štaba in znani nacist, odstavljen s svojega mesta. O tem je bilo sklenjeno na nedavnem vojnem posvetovanju v Hitlerjevem glavnem stanu.

Privatne, bratske in družbene organizacije morejo premoženje svoje organizacije investirati v Obrambno banko in znanke (Defense Bonds and stamps), serije F in G.

DRUŠTVO SV. STEFANA ŠT. 1, CHICAGO, ILL.

Centjamo članstvo našega društva vlnudno vabim na prihodnjo redno mesečno sejo, katera se bo vršila v soboto zvečer, 7. oktobra, točno ob osmi uri v cerkveni dvorani. Asement se začne pobirati pred sejo od pol sedme ure naprej. Ker se leto bliža proti koncu, prosim vse tiste člane in članice kateri ste zaostali na svojih mesečnih prispevkih da bi prišli na sejo ter poravnali dolg.

Na zadnji seji bi moral dobiti nagrado sobrat John Foys, toda ker ga ni bilo na seji bo nagrada za to sejo \$2.00 v hranilnih znakih.

Na tej seji bodo nadzorniki podali finančno poročilo za zadnje tri mesece.

K sklepu še enkrat vabim celokupno članstvo na to sejo. Na svidenje!

Sobratki pozdrav,
John Prach, tajnik

DRUŠTVO VITEZI SV. JURJA ŠT. 3, JOLIET, ILL.

Prememba datuma seje in vabilo

Naznanjam vsem našim članom in članicam premembo datuma seje za mesec oktober; ista je preložena na tretjo nedeljo (15. okt.) zaradi banketa društva Najsvetejšega Imena, ki bo praznovalo 8. okt. svojo 25 letnico in k temu društvu spada tudi veliko naših članov. Ta prememba velja samo za oktober.

Prosim in vabim vas torej, da pridete v velikem številu na sejo tretjo nedeljo v novi šoli.

S pozdravom,
John Musch, tajnik

DRUŠTVO SV. VIDA ŠT. 25, CLEVELAND, O.

Odkritje Spominke table članov-vojakov

Na zadnji seji našega društva, v nedeljo 1. oktobra je bila še precej lepa udeležba; navzoči so bili večinoma očetje, ki imajo svoje sinove v ameriški armadi.

Sejo je spretno vodil predsednik Anton Strniša in po dovršenem dnevnem redu omenil, da je Častna tabla (Honor Roll) naših članov-vojakov gotova, torej jo bo treba v zborovalni dvorani obesiti. Zaeno se je v lepih besedah spominjal teh naših vrljih borcev, ki tvegajo svoje življenje na raznih frontah sedanje vojne za varnost naše dežele, za svobodo, demokracijo in svetovni mir.

Zaeno je pohvalil prizadete očete, ki so vzgajili te vrle fante in ki se tako hrabro bojujejo na strani zaveznikov.

Jako lično Spominsko tablo je obesil na steno urednik Glasila, ker ima pri društvu največ (pet) svojih sinov v armadi in pri tej priliki izrazil globoko ganjen priznanje vsem tem članov-vojakom, in njih očetom, zaeno pa tudi društvu, ki se je na tako lep in primeren način s to tablo spomnilo onih fantov in moč katere je prestajajo vojno gorje širom sveta.

Na tabli je označenih 102 imen. Žal pred članom Stanley P. Koshakom se nahaja zlata zvezda, ki je kot 17. zaporedni član naše Jednote padel za domovino dne 13. julija 1943. V zadnjem uvodniku "Glasila" ni bilo pravilno poročano glede padlih vojakov tega društva.

Poseben važen in izreden slučaj je tudi glede člana John A. Pucla; navedenec se je namreč udeležil tudi prve svetovne vojne in sedanje. Zadnji čas, je bil pa vsled svoje starosti odpuščen iz armade. Brat Pucl je brat našega slovenskega čoumničana Edward Pucla. Oče mu je umrl pred kakimi 25 leti, mati, tudi članica dr. št. 25 pa še živi.

Navzoči člani so za pokoj-

nika molili, tako pa tudi za vse druge člano-vojake, da bi se kmalu zdravi in zmaganoma domov vrnili. Bog usliši njih molitve!

Zaeno smo tudi molili za prejšnji dan umrlega člana Josipa Levstika, ter govorili v društvu 50 letnici, ki bo v maju 1945.

IMENA ČLANOV VOJAKOV DRUŠTVA SV. VIDA ŠT. 25

Avace Anthony, Bandi Aloysius, Bandi John, Baskovic Vincent, Baskovic Joseph Jr., Baskovic Anthony, Baskovic Joseph, Borna John, Borna Thomas, Breda Frank, Curcok John, Curcok Joseph, Curcok Frank, Debevo Edward, Debevo Frank, Dejak John M. D., Evids John, Fertana Anthony, Furian Leopold.

Gilma Anthony, Gilma Edward, Gilha William, Gornik Edward, Gornik John, Gornik William, Gornik Joseph, Gornik Frank, Gredina Joseph, Gredina Frank, Hechevar Anthony, Klaner Frank, Kmet Joseph, Koprivce Frank, Kordich Stanley, Korosic Edward, Koshak Stanley P., Kostanjek Paul, Kozelj Louis, Krall Rudolph, Laurich William.

Maisel Stanley, Malenec Henry, Markolla Steve, Martic Frank, Mavor Albin, Mimas Joseph, Modic Joseph, Mohoric Frank, Muhlic Victor, Nagal Anthony, Nagal Joseph, Novak Joseph, Novak Norbert, Novak Raymond, Orehek Anthony, Orehek John, Pak John, Pak John, Pike Albin, Pucel John A., Pirnat Frank, Postojnik Dan.

Rebel Joseph, Rebel Marina, Schneck Edward, Schneck Joseph, Seiferi John, Setina Henry, Slanik Anton, Slovenc Frank, Smerke John, Smolic Joseph, Somrak Adolph, Somrak Frank, Somrak Joseph, Somrak Victor, Spelber Louis, Sana Vincent, Treber Louis, Turk Anthony, Turk Edmund, Turk Joseph.

Vahlec Albert, Vidmar Albert, Vidmar John, Vidmar Joseph, Vidmar William, Vintar John, Vintar Leo, Verbo Stanley, Winter Stanley, Zolnikovec Joseph, Zak Edward, Zakrajsek Frank, Zalnick Frank, Zalnick Joseph, Zupan Cyril, Zupan Henry, Zupan John, Zupan Lawrence, Zupan Sylvester, Zupancic Anthony, Zupancic Frank.

DRUŠTVO SV. JOZEFA ŠT. 57, BROOKLYN, N. Y.

Vabilo na sejo

Centjeno članstvo našega društva tem potom vlnudno vabim, da se udeležite tricetrletne seje v soboto, 7. oktobra ob 8:30 zvečer v navadni zborovalni dvorani. Potrebno je, da ste prisotni, ker se bo razpravljalo o več važnih zadevah v prid društvu in Jednote, kakor tudi zaradi nameravane veselice na Martinovo nedeljo 12. novembra 1944, tako bodo prebrani tudi računi zadnjih treh mesecev, da boste videli ali društvo napreduje, ali ne.

S pozdravom in na svidenje na seji!

Valentin Capuder, taj.

DRUŠTVO SV. ANTONA PADOV. ŠT. 87, JOLIET, ILL.

Prememba datum seje in vabilo

V blagohotno uvaževanje članstvo našega društva, da je naša oktobrska seja preložena za en teden, na 15. oktobra; vrši se na tajnikovem domu na 1265 N. Hickory St. Sejo smo preložili zaradi 25-letnega jubileja cerkvenega društva Presv. Imena. Prosim torej vse člane da se udeležite naše seje 15. okt. kjer bo prečitan trimesečni račun. Če se kdo kaj zanima kako obstoji društvo, naj pride na prihodnjo sejo.

S pozdravom,
Math Krall, tajnik.

DRUŠTVO SV. MIHALJA BROJ 163, PITTSBURGH

Javljam članstvu našeg društva, da če se održavati naša dojdüca sjednica na 8. oktobra u 2 sata posle podne u navadni prostorijama, 146-44 St.

Braço i sestre! Na istu sjednicu se pozivate u što većem broju bez isprike važnega dela i bolesti, jer ova sjednica je vrlo važna i pomena vredna, jer imamo na dnevnem redu 9 mesečno izvešće, pak bute čuli kako naše premoženje obstoji.

Drugo imamo na dnevnem redu naš koncert i ples, kako ste već čuli prigodom 50godišnjice obstanka naše KSKJ. i HBZ. jer smo mi svi člani 90% ene i druge organizacije; pak stoga pazite, da svi složno podelimo za ovu retku proslavu, jer 50 letnica više nikada neće doći. Ovu zabavu ćemo priredi-

ti prigodom sa naše "boje," koji se bore za nas i našu slobodu domovinu — Ameriko. Oni sa bora, Bog zna gde, a mi lahko prizredimo ova proslava u miru i svega dosti obilja. Samo svi složno sa debri miali i predlogi na sjednicu 8. okt.

To ste već čuli, da ćemo dati na ovi zabavi dva dobitka, ili darila u gotovini \$15. i \$10. — U istu vrhu pak molim, da bi svaki član uzel na sjednici nekoliko knjiga, i potrudil se, da iste proda. Do danes jesu već uzeli kod mene stotinu knjiga, a ja sem siguran, da budu sve prodane, jer mi je od ti več tretina plaćeni. Pak Vi, koji imate svoje sinove u vojni, nemojte se Vi najviše kriviti na tu zabavu i pomoč, jer naše društvo nije imalo več 4 leta nikakove zabave; a mi smo svi dobri, radi glasujemo za svaku pomoč kada dobimo kakvu prošnju za pomoč kome, ili crkva-ma, ili sirotinji.

Sobratki pozdrav,
Matt Brozović, tajnik

DRUŠTVO SV. KRISTINE ŠT. 219, EUCLID, OHIO

Mesec september je za nami, jesenski čas hiti, le naše članstvo je vedno enako da se malo zanima za opomine in nič ne vpošteva svoje obljube meseca dec. 1943, da se bodo se udeleževali; teh je le mala peščica, ki dano besedo drže. Res je, da smo v vojni, ki se vleče kot večnost, toda za nas bo pa kmalu konec leta, še tri mesece, potem boste pa morali radi ali neradi biti bolj točni kot ste bili dosedaj.

Prosim vas, da ne pozabite prihodnje seje vršete se 8. okt. ob 2 pop. v navadni dvorani. Dalje, da poravnajte svoj asement ker leto hitro beži, konec decembra morajo biti vse vplačilne knjige v redu ali čiste!

Na tej seji sledi 3 mesečno finančno poročilo, torej pridite, da ga boste slisali.

Naši bolni člani so še Frances Kosten, Rudy Kinkoff, Julia Boldin in George Kaliope; Bog jim daj zopetno zdravje!

Moram tudi omeniti zadnji naraščaj članice našega društva: Mary Grajner—sina, Mary Kostanjsek—sina, Ana Tekave—hčer, Justina Skok—hčer, Lillian Mandel—hčer in Mary Grzinčić—sina. Naše čestitke srečnim mamicam!

S pozdravom,
Terezija Zdešar, tajnica

DRUŠTVO SV. JOZEFA ŠT. 253, FONTANA, CALIF.

Prva prireditve našega društva, ki se je vršila dne 9. sept. je v zadovoljstvo vsem, nad vse izpadla.

Naj bo v imenu odbora na tem mestu izrečena prav lepa hvala vsem članom in članicam, ki so na tej prireditvi delali. Se lepša pa hvala rojakom, ki niso člani našega društva pa so nam tako lepo šli na roke in pomagali, kjer je bilo treba pri tej prireditvi, in ti so: Tony Videgar, Victor Videgar, Anton Blatnick, Anton Richtar, Tony Resner in Mrs. Fr. Sternad. Toraj še enkrat v imenu društva vsem tem najlepša hvala!

Zahvaljujemo se pa tudi vsem, ki so se prireditve udeležili; ter s tem dali nam korajžo in pripomogli do tako lepega uspeha, katerega v resnici nismo pričakovali.

Sedaj pa še enkrat vabimo vse člane in članice K. S. K. Jednote, ki žive tu v okolici, da prestopijo v naše društvo. Ako želite kaj pojasnila glede društva, ter ako vam ni mogoče semkaj priti (radi malih odmerkov gasolina) pa se pismeno obrnite na našega tajnika in on vam bo rade volje vse razložil in pojasnil. Njegov naslov je: Frank Horzen, Montgomery St., Fontana, Calif. Seje imamo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 7. uri zvečer. Sosestrski pozdrav vsemu

članstvu K. S. K. Jednote,
Gertrude Rapert, zapisničarka

DOPISI

SLOVO IN POROKA

Waukegan, Ill. — Končala bom z veselo novico, začeljem pa z nič kaj veselo. Čitateljem je znano iz prejšnjih dopisov, da se moj starejši sin Cpl. Anthony Keber nahaja že dolgo na Novi Gvineji, ni jim pa znano, da je bil pred kratkim tudi moj mlajši sin, Pvt. Joe Keber, poslan čez morje in sicer v Anglijo. Star je 19 let. K vojakom je šel letos marca meseca osnovno vežbanje je opravil v Camp Wolters, Texas, potem je prišel zadnje dni julija na 10 dnevni dopust, 18. avgusta pa nas je že poklical po telefonu, da odhajaja v Anglijo. Rekel je, "Mama in ata, ne smeta biti žalostna, ker bomo kmalu uničili Nemca, potem pridemo pa spet nazaj domov." Kako mi je bilo pri srcu, vedo le one matere, katere so ravno isto že same občutile; kateré niso, tistim se pa sploh ne da nič povedati.

Jože je član cerkve Matere božje in društva Marije Pomagaj št. 79 KSKJ. Hodil je v tukajšnjo farno šolo, potem pa v Waukegan High School. Pred odhodom k vojakom je bil uposlen pri Vascoloy Ramet Corp. v North Chicago.

Prek morja, toda na drugi strani, je bil poslan tudi 19 letni Frank "Red" Hodnik, S 1/C, sin Mr. in Mrs. Frank Hodnik iz 837 So. Utica St., Waukegan, Ill. Zdaj se nahaja nekje v Novi Gvineji. K mornarici je pristopil v novembru 1943. Tudi on je hodil v šolo Matere božje, kasneje pa je graduiral na Waukegan High School, potem pa je bil uposlen na krajevem poštnem uradu. Prideljen je neki LST pristalni ladji amfibijskega oddelka. Z našim Jožetom sta bila vedno najboljša prijatelja. Skupaj sta hodila v farno in višjo šolo in bila skupaj mašna strežnika v naši cerkvi Matere božje, kamor spada tudi Frankie, ki je nadalje član društva Holy Name in društva št. 53 KSKJ. Vedno sta bila skupaj, pa sta bila tudi skoraj istočasno poslana prek morja.

Pri tej priliki naj tudi povem, da se je dne 6. avgusta v cerkvi Matere božje pri sv. maši, poročila Frankova starejša sestra Miss Mary Hodnik iz 837 Utica St., Waukegan, s spoštovanim mladeničem Feliksom Svete iz 1450 Sheridan Rd., North Chicago. Nevesta je bila

članica Marijine družbe in društva sv. Ane št. 127 KSKJ, ženin pa spada k Holy Name Society in društvu sv. Jožefa št. 53 KSKJ. Poročil ju je naš pomožni župnik in domačin Rev. M. J. Čepcon. Iz koraj pa je zadonela ona prelepa pesem "O čuj, Marija, tukaj zbrane," ki so jo zapele članice Marijine družbe. Ženin služi pri letalih v Kaliforniji, kamor se je po enomesečnem dopustu spet povrnol.

Zvečer se je vršila v veliki šolski dvorani svatovska veselica, kamor sva bila med drugimi tudi midva z mojim možem povabljeni, kakor tudi najin sin Joseph, ki je bil tistikrat ravno na dopustu. To so bile vesele in prijetne urice. Novoporočencema želimo obilo sreče in božjega blagoslova v novem stanu.

Jennie Keber.

NEKOLIKO ZGODOVINE DRUŠTVA NAJSV. IMENA FARE SV. JOZEFA OB 25 LETNICI

(Piše Michael Hechevar) (Joliet, Ill.)

(Konec.)

Stefan Stukel je bil prvi član, ki je umrl meseca novembra 1919, v dobi 25 let je pa umrlo 49 članov, za vsakega je društvo naročilo peto sv. mašo zadušnico in ga spremlilo k večnem počitku. Leta 1940 je tudi društvo naročilo peto sv. mašo skupno molitvi pri umrlem članu večer pred pogrebom. Društvo tudi daruje za eno tiho mašo za umrlo soprogo člana.

Leta 1931 je umrl prvi predsednik Anton Golobich, ki je od ustanovitve do njegove smrti neumorno delal za društvo, za kar ga bo vedno ohranilo v blagem spominu. Za njim je kot predsednik lepo vodil društvo br. George Stonich do leta 1940, dokler mu je bilo mogoče; za njegove zasluge ga je članstvo imenovalo za častnega predsednika. Na njegovo mesto je bil izvoljen John Kostelc, leta 1941 pa br. Andrej Hechevar, ki neumorno dela za napredek društva ves čas.

V zgodovini društva bo vedno očajno zapisan tudi br. John Butala st. oče č. g. župnika Rev. M. Butala. Kot dolgoletni tajnik je z vso vneto opravil svoj posol, dokler ni onevoljen v mu je leta 1939 bolezen preprečila nadaljevanje njegovega urada. V znak priznanja za njegove zasluge, ga je društvo tudi imenovalo za častnega tajnika. Žal, da ne bi mogel biti navzoč na jubilejni slavnosti, ker se nahaja že več let na bolniški postelji. Za njim je bil izvoljen za tajnika br. Louis Železnikar, ki je jako navdušen delal za povzdigo društva do leta 1943 ko je vsled zaposlenosti odstopil od tajništva.

Z njegovim neumornim delom in sodelovanjem č. g. župnika Rev. M. J. Butala vnetega duhovnega vodje in z vrlim sodelovanjem odbora in članov je društvo priredilo več prireditvev z jako lepim uspehom, kar je prineslo lep napredek za društvo v finančnem oziru in v članstvu in je danes največje društvo Najsv. Imena v mestu Joliet, kar je častno za naše mesto in ponos fare sv. Jožefa. Sedanji odborniki so kakor njih predniki vsi delavni za napredek društva in sicer: Andrew Hechevar predsednik, Martin Jurčić I. podpredsednik, John Adamich II. podpredsednik, John Gregorich tajnik, Michael Hechevar zapisnikar, Peter Plut blagajnik, Anton Smrekar, Michael Šetina, Viljem Vertin, nadzorniki, Frank Terlep z Hickory St. maršal, John Mutz st., Frank Terlep z Oakland Ave. zastopnika, George Flajnik banderonoša. Kakor odborniki, tako tudi ostali člani z vso vneto delajo v korist društva in v čast Najsv. Imena, kar se zlasti pokaže pri skupnem sv. obhajilu, pri raznih

javnih nastopih in prireditvah. V dobi 25 let je društvo že mnogo storilo za čast božjo in v korist naše cerkve; vsekoli je delalo po načelu ustanovitelj, lepe svote darovalo cerkvi za božična in velikonočna darila, ter za razne druge naprave. Leta 1939 je kupilo krasno nebo, ki se rabi pri procesijah z Najsvetejšim, leta 1940 je kupilo blazine za kečalnike v cerkvi, kar je gotovo vsem faranom v zadovoljstvo in ugodnost. Zdatne svote je darovalo tudi za dobrodelne namene in razne svrhe. Tako je tudi darovalo \$585 v JPO-SS v pomoč nesrečnim po vojni prizadetim rojakom v stari domovini. Kolikoli dobrega je pa društvo storilo v duhovnem oziru, z darovanjem sv. maš za umrle člane, s skupnim prejemanjem sv. obhajil, z javnim češčenjem Najsv. Imena in z lepim zgledom, vse to je pa zapisano pri Bogu.

Vse to in še mnogo drugih dobrih del so izvršili vrli in vstrajni možje-člani društva Najsv. Imena v dobi 25 let. Zato je prav, da se jim da priznanje v nedeljo dne 8. oktob. ko bodo praznovali svoj srebrni jubilej, ter na to slavnost prav vlnudno vabijo vsa društva, cerkvena in podporna in vse farane ter prijatelje iz bližnjih naselbin. Vsi naj se zberejo po sedmi uri zjutraj to nedeljo pri Ferdinand dvorani, od kjer se bo ob pol osmi uri pričela kratka povorka v cerkev k slovesni sv. maši ob 8. uri; med sv. mašo bo sprejem novih članov ter društvo skupno prejme sv. obhajilo; slavnostno pridigo bo imel č. g. pater Alojs Medic iz Lemonta, ki je nam že znan kot vnet govornik.

Popoldne ob 1. uri se prične slavnostni banket v cerkveni dvorani, za tem bo kratek, zanimiv program, na kar se bodo kazale jako zanimive premične slike, odbor bo pa skrbel, da bodo udeleženci dobro postreženi z vsem, kar si bodo poželili. Bodite vsi zagotovljeni, da boste veseli in zadovoljni na jubilejni slavnosti društva Najsv. Imena.

Naj še omenim, da je za dopoldansko slavnost obljubil naš mojster v potrkanjny John Rifel da bodo on in njegovi pomočniki prozvajali najlepše melodije v zvonikih, kar verujemo, ker jih poznamo, kaj znajo in so tudi vsi dobri člani društ, Najsv. Imena. Za popoldne so pa obljubile naše vrle ženske in dekleta z vsem najboljšim postrežem in se že zdaj pripravljajo, kako bodo pekle dobre potice. Torej udeležite se te izredne slavnosti vaših dobrih mož, za kar vam bodo prav hvaležni, vi boste pa veseli, da ste bili navzoči.

Ob 25 letnem jubileju, društvo Najsv. Imena prav vlnudno vabi vse može in fante, kateri še niste člani tega lepega društva, da ob tej slavnosti pristopite pod zastavo Najsv. Imena, da boste tudi vi deležni neprecenljivih dušnih koristi in dobrot, ki jih organizacija Najsv. Imena deli svojim članom. Iz omenjene zgodovine lahko vidite, kako blago delo vrši društvo in kako skrbi za svoje člane za njih dušni dobrobit v življenju in po smrti. Odločite se in pridite v nedeljo 8. oktobra k slovesnem sprejemu, z vašim pristopom boste najbolj povišali jubilejno slavnost in boste tako javno pokazali ljubezen do Najsv. Imena, za kar boste enkrat gotovo dobili plačilo v večnosti. Ob 25 letnici se bo društvo še posebno spominjalo ustanovitelja nepozabnega Father J. Plevnika in vseh umrlih članov. Naj bo vsem ohranjen blag spomin, v molitvah društva ne bodo nikdar pozabljeni. Vsem še živečim ustanoviteljem pa iskrene čestitke!

Ali imate že kakega novega člana(co) za prihodnjo sejo?

LORAIN ZA POMOČ STARI DOMOVINI

Lorain, Ohio. — Veliko čitamo v slovenskih listih, da so se začele razne naselbine zadnji čas bolj vneto zanimati za pomoč našim trpečim rojakom v stari domovini, kar je prav in posnemanja vredno. Tudi tukaj v Lorainu je prišel Gospodinjski klub SND. na idejo, da bi bilo dobro pripraviti ali nabirati kaj stare ali obnošene obleke ter obuvala, kar bo zelo dobro došlo našemu revnemu ljudstvu v Sloveniji. Zato ste prijazno prošeni vsi lorainski Slovenci in Slovenke, da pregledate svoje shrambe in omarke za kako ponošeno obleko spodnje perilo, in čevlje, bodisi za moške, ženske ali otroke; seveda ne sme biti stvar preveč obnošena ali raztrgana; prinesite isto v Citalnico v Slov. Narodni Dom vsak četrtek od 6. do 7:30 zvečer. Če pa ne morete prinesiti, vas bodo pa članice kluba v nekaj dnevih na domu obiskale; zato ste prošeni, da v ta namen darovane stvari pripravite in zavijete za oddajo kolektorice kadar se pri vas zgledajo.

Dne 12. oktobra, na Kolumbov dan zvečer bo Gospodinjski klub v ta namen priredil domačo zabavo v SND., da se bo dalo te obleke čistiti in morda tudi zašiti, na ta način bo vse v redu za odpošiljatev v staro domovino, ko bo čas zato. Da bo pa več uspeha s to prireditvijo, vas bodo tudi te članice obiskale z vstopnicami; prošeni ste, da jim greste na roke in od njih vstopnice kupite, saj gre vse za dober namen.

Mogoče bodo moji domači dobili Vašo obleko v starem kraju vem da vam bodo zelo hvaležni, ali pa naobratno. Naši lorainski Slovenci so dosedaj še vedno pokazali svojo dobro voljo, kadar je šlo kaj za blagi namen. Zato upam, da boste usmiljenega srca tudi sedaj. Ako nimate morda nobene take obleke, pa prispevajte v ta namen z dolarčkom! Končno Vas ponovno prosim in vabim, udeležite se tudi te dobrodelne prireditve dne 12. okt. v SND ob 7:30 zvečer.

Z rodoljubnim pozdravom,
Frances Jevic

VABILO NA VAŽNO SEJO

Forest City, Pa. — Na zadnji seji Sansove podružnice smo razpravljali o Pomožni akciji za staro domovino.

Prišli smo do zaključka, da je skrajni čas, da tudi mi v Forest Cityu in okolici storimo svojo narodno dolžnost za staro domovino. Do sedaj čeravno čitamo dnevno v listih apele in kako velika bo ondi potreba, nismo storili v tem oziru še nič razen, da je par posameznikov nekaj darovalo v ta sklad.

Zato pa vabimo vse Slovence in Slovenke iz Forest City, Brownedale in Vandlinga, da se udeležite seje v nedeljo 8. oktobra ob pol osmih zvečer v "Zvonovi" dvorani. Na tej seji si bomo izbrali kolektorje in se pogovorili, kako bi mogli največ pomagati našim rojakom v domovini. Pridite vsi! Naši trpečji bratje in sestre pričakujejo naše pomoči.

S pozdravom,
Mat. Kamin

VABILO NA JESENSKO VESELICO

Brooklyn, N. Y. — Po vročem poletju so zopet nastopili bolj hladni dnevi; jesen je tu, doba zopetnih prireditvev v naših dvoranah. Zato bo naše pevsko in dramat. društvo "Domovina" priredilo jesensko veselico v Slovenskem Domu na 253 Irwing Ave. prihodnjo nedeljo, 8. okt., začetek ob 7. zvečer.

Pred nekaj tedni je imelo to društvo svoj običajni letni piknik, toda vsled hudega deževnega vremena je bila udeležba bolj slaba. Torej ta veselica se (Nadaljevanje na 3. strani)

DOPISI

(Nadaljevanje z 2 strani)

pa vrši ob vsakem vremenu v označeni dvorani. Vsi prijatelji lepega petja in pristne domače zabave dobro došli! Pri tej priliki bo zbor zapel nekaj lepih pesmi od vodstvom znane mojstra Toneta Šublja, za ples bo pa igral izborni orkester. Društvo bi si rado malo opomoglo s svojo blagajno ker ima vedne stroške. Upamo, da nas bo cenj. občinstvo dobro posetilo.

Pred nekaj dnevi je dobil Mr. V. Capuder, naš član pismo od prijatelja V. Žagarja, člana dr. št. 57 KSKJ., kateremu je pisal in priložil sliko pevcev "Domovine." Sobrat Žagar, ki je nekje daleč na bojni fronti, je bil pisma in slike izredno vesel, ker je videl svoje stare znanke. Piše, da se Američani dobro borijo z Japonci, dasi ravno se nahajajo tudi v lisčjih luknjah.

Naše društvo je že večkrat poslalo razglednice temu ali onemu članu v armadi. Kdor se ni tajniku društva izročil zadnjega naslova kakega našega bivšega peveca, sedaj vojaka, naj to stori, ali pa na prihodnji veselici, da jih bomo zopet razveselili s kakšno razglednico.

S pevskim pozdravom:
Clan "Domovine."

Rev. Julius Slapšak:

Ustanovitev "Katoliške komunistične stranke"

Pod gornjim naslovom je prineslo "Glasilo" z dne 20. septembra kratko notico na 3. strani spodaj, da se je v Italiji poskušala ustanoviti nekaka "katoliška komunistična stranka," kar se pa ni zgodilo, ker, kakor dostavlja dotična notica, "Vatikan s tem gibanjem ni bil zadovoljen."

To poročilo samo za nas ni nič novega. Novo nam je pa, kar tudi pove dotična notica, da vodje te stranke nastopajo z *neovrgljivimi dokazi*, da je bilo vse krščanstvo ustanovljeno na strogo komunistični podlagi in nazorih, da se je pa tekom kasnejših stoletij spremenilo tako, da je zastopalo le dobrobit bogatim, oziroma kapitalistov.

Tako beremo v dotični številki "Glasila," ki je še vedno uradni organ KATOLIŠKE naše Jednote. Zelo je treba obžalovati, da KATOLIŠKO Glasilo tako nerodno poroča. Rekel sem "nerodno," ker se hočem nalašč izogniti bolj ostri besedi, zakaj ne morem si misliti drugega ko to, da je gospod urednik prehitro delal, pa ne dosti premislil, kaj je zapisal.

Poglejmo, v čem obstoji očitana "nerodnost!" To rad verjamem, da so vodje novega "katoliškega komunističnega" gibanja SKUŠALI dokazati, da je bilo krščanstvo ustanovljeno od vsega začetka na komunistični podlagi in nazorih. Toda ta dokaz se jim ni posrečil, ker se še nobenemu ni in se tudi ni mogel, ker ni popolnoma NIČ RES. Ni treba za to reči Vatikanu, da jim vsak poizkus dokaza ovzre. Vsakdo, ki je vsaj malo poučen v katoliških naukih in v zgodovini katoliške Cerkve, mora takoj vedeti, da je tak dokaz nemogoč. Toda o tem malo pozneje.

Radi tega je zelo obžalovati, da trdi Glasilo, oziroma njegov urednik, da so oni vodje "katoliškega komunističnega gibanja" nastopali z *neovrgljivimi dokazi* za ustanovitev krščanstva na komunistični podlagi. Ali veste, kaj je *neovrgljiv dokaz*? To je tako jasen in nepobiten dokaz, da mi ga tudi najbolj učen človek ne more ovreči. In če podam tak dokaz, se to pravi, da imam edino jaz prav in nihče drug. To bi se torej reklo, da so imeli prav katoliški komunistični voditelji,

ni pa imel prav Vatikan. In če so imeli oni prav, ne pa Vatikan, ali ni potem čudno, da so spremenili ime svoji stranki samo zato, ker "Vatikan ni bil zadovoljen"?

Ne, ne, gospod urednik, stvar nikakor ni taka! Resnica je, da krščanstvo ni bilo nikoli ustanovljeno na komunistični podlagi in je zato Vatikan z lahko OVRGEL vse dokaze, ki so spravili na dan "katoliški komunistični voditelji." In ker so ti voditelji hoteli ostati katoličani, so sprejeli pouk Vatikanu in so prenehali s svojo "katoliško komunistično stranko." Ako bi ne bili ubogali Vatikanu, bi prenehali biti katoličani.

Poglejmo sedaj, kaj je na tistih *neovrgljivih dokazih*, da je bilo krščanstvo ustanovljeno na komunistični podlagi. To je potrebno zato, da ne bodo bralci Glasila dobili napačnega vtisa, ki so ga morda dobili, ko so brali tisto nerodno poročanje. Gospod urednik je namreč, kakor je videti, sam pod vtisom, da so tisti dokazi *neovrgljivi*. Zato je tudi on potreben pouka.

Kolikor si morem misliti, so se "katoliški komunistični voditelji" sklicevali na besede, ki jih beremo v Dejanju apostolov, da so bile prvimi kristjanom vse reči skupne. Tam beremo, da so prinašali prvi kristjani vse svoje premoženje apostolom in ga izročali v skupno blagajno, da se je porabilo za dobrobit vseh. Beremo celo, da je sveti Peter napovedal hudo kazen nekemu Ananiju, ki je prodal svoje imetje, pa prinesel samo polovico izkupička apostolom, drugo je pa skušal zatajiti. Kazen se je tudi takoj izpolnila in Ananija je padel mrtev na tla. Enako se je zgodilo njegovi ženi, ki je malo pozneje prišla in istotako skušala z lažjo rešiti polovico mozevega imetja.

Kaj je na stvari? Prvič je treba vedeti, da sta bila Ananija in njegova žena kaznovana le *radi laži ali goljufije*, ne pa zato, ker nista prinesla vsega svojega premoženja apostolom. To sledi jasno iz besed sv. Petra. Ne bom jim tukaj navajal, saj lahko vsak sam bere, kako stoji v Dejanju Apostolov, ki je ena svetopisemskih knjig novega zakona.

Dalje prav jasno sledi iz istih besed svetega Petra, da ta dva, in tako tudi drugi kristjani, niso bili nikakor *primorani* razprodati svoje reči in jih prinesli apostolom. To so storili le tisti, ki so *hoteli to prostovoljno* narediti iz ljubezni do Boga in bližnjega. Kdor pa tega ni hotel narediti, mu ni nihče dejal, da zdaj ne more biti kristjan, ker ni obenem — komunist. Kolikor je bilo med prvimi kristjani komunistov, so bili prostovoljni komunisti, to se pravi, da so iz proste volje in še enkrat to glasno poudarim — *iz ljubezni do Boga in bližnjega* — vse svoje imetje darovali v skupno blagajno. Če rečem, da so *darovali*, sem s tem že tudi povedal, da so imeli po božjih in človeških postavah vsa pravico do svojega premoženja. Nihče ne more *darovati*, kar ni njegovo.

Današnji komunizem pa trdi, da je zasebna last tatvina in da je vsak dolžan dati iz rok, kar je doslej smatral za svoje. In če noče dati prostovoljno, se mu vzame, češ da je vse DRŽAVNA LAST. Kolika razlika torej med tem, kar se imenuje "komunizem prvih kristjanov" in kar je komunizem dandanes! Kako more le kdo trditi, da je krščanstvo ustanovljeno na komunistični podlagi? In le kako more kdo še celo to zapisati, da je za to trditev kak človek nastopil z *neovrgljivimi dokazi*? Zlasti je pa vsega obžalovanja vredno, da se taka reč bere

v Glasilu naše KATOLIŠKE JEDNOTE. Sploh bi človek rad vedel, kdo nosi odgovornost za vse, kar prinaša to "naše" Glasilo?

Toda pojdemo naprej. Ustanovitelj krščanstva je nihče drugi ko sam Naš Zveličar Jezus Kristus. Kje najdete kaj v njegovih besedah, iz katerih bi sledilo, da je krščanstvo ustanovljeno na "komunistični podlagi"? Kje je On kdaj rekel, da *mora* vsakdo dati iz rok, vse, kar ima za svoje? Priporočal je *milostino*, da, celo zaukazal jo je. Nekemu mladeniču je sicer polagal na srce, da naj prodaja vse, kar ima, ter hodi za njim. Toda prvič mu je dejal, da naj da izkupiček *ubogim*, ne pa *državi*. In drugič mu je rekel: *ČE HOČEŠ . . .* S tem je dovolj povedano, na kak način je Kristus ustanovil krščanstvo na — "komunistični podlagi" . . .

To, kar je Kristus naročil onemu mladeniču, je naročil brez dvoma še mnogim drugim. Nekateri so se ravnali po njegovem priporočilu, drugi ne. Pa so radi tega vseeno lahko ostali kristjani, samo da so dali miloščno ubogim in sploh v dobre namene. Ravno tako so po Kristusovem vnebohodu postopali poznejši kristjani. Nekateri so vse svoje prodali in prinesli izkupiček apostolom, drugi pa so obdržali svojo premoženje, samo miloščno so dajali, kar je pa bilo res zapovedano in je še danes.

Ali ne beremo v isti knjigi Dejanje Apostolov, da je sam sveti Pavel na svojih misijonjskih potovanjih nabiral miloščino in jo tudi sam nesel ubogim kristjanom v Jeruzalem? Če bi bilo to res, da so morali biti vsi prvi kristjani "komunisti," kako so pa smeli od svojega samo miloščno dajati, to se pravi, dajati toliko, kolikor so pač mogli in *hoteli*?

Iz tega je jasno kot beli dan, da ne more nihče na svetu podati *neovrgljivih dokazov*, da je bilo prvo krščanstvo, ali kakor piše Glasilo "vse krščanstvo" ustanovljeno na komunistični podlagi.

Res pa je, da se kristjanom *priporoča*, kakor je Kristus priporočal onemu mladeniču, da prodajo vse svoje reči in darujejo ubogim. Oziroma, da se odpovedo že naprej osebnemu imetju in žive le od skupne posesti. Tako delajo še dandanes razni katoliški samostani ali redovnice in njih. Seveda tudi redovnice. Toda to ni nobena *zapoved*, noben ukaz, ampak samo evangeljski svet ali priporočilo. Takih ljudi obojega spola imamo še dandanes na svetu precej. Čeravno kdo hoče, naj te imenuje "katoliške komuniste," ki pa nimajo s *politiko* komunizma popolnoma nič skupnega. Čudno pa je, da moderni komunizem ravno teh pravi nič ne upošteva, ampak jih smatra za svoje največje neprijatelje . . .

Seveda, ako bi kdo zares doprinesel "neovrgljive dokaze," da je krščanstvo ustanovljeno na zapovedi, da se *mora* vsa zasebna last prepustiti komunistični *državi*, tak bi pač menda našel milost v očeh komunistov današnjih dni in bi mu pustili prečuden naslov — "katoliški komunist." Ker pa to nikakor ni res, je pač spregovoril Vatikan. Bolj po pravici povedano: spregovoril je papež in tem "katoliškim komunistom" povedal, da so — na glavo padli. Ali naj zdaj tudi kdo izmed nas s temi nespametnimi vred—pade na glavo?

Pa ja menda ne! Opomba uredništva: Gornja vest je bila po AP iz Rima poslana, tako jo je priobčil tudi neki angleški dnevnik v Clevelandu. Hvala Father Slapšaku za pojasnilo dvojvrstnih komunistov . . .

Citajte in zasledujte društveno in uradna poročila v Glasilu.

VAŽNO PISMO IZ STARE DOMOVINE

Mogadore, Ohio. — Cenjeni sobrat urednik! — Pred enim mesecem sem prejel pismo od mojega bližnjega sorodnika iz Slovenije, ki je prišel s partizansko vojsko v Italijo; piše mi o razmerah v okolici hribov Mokra in Kureščka. (Ta dva hriba se nahajata blizu Iga v Ljubljanski okolici, prvi je visok 1058 metrov, drugi pa 833.)

Upam, da bi tudi drugi rojaki želeli vedeti kaj bolj natančno, kako se je godilo zadnja leta doma, ali v njih rojstnem kraju in v oni okolici. Zatorej sem posnel in prepisal iz onega pisma vse, kar ima pomen za javnost in poslal je pred enim mesecem na uredništvo "Ameriške Domovine," pa do dane s še ni bilo nič priobčenega v "A. D.," mislim da zato ne, ker se ne ujema s politiko "A. Domovine." Berem oba lista "A. D." in "Glasilo K. S. K. Jednote"; toda Glasilo ne piše tako politično zagrizeno proti vsem, kar ima kako dobro besedo za osvoboditev domovine kot "Ameriška Domovina." Zato pošiljam ravno isti prepis Vam, sobrat urednik v upanju, da ga priobčite.

Prepis onega pisma:
Castro-Bari, Italija,
15. maja 1944
Dragi! Sporočam Vam, da se nahajam v Južni Italiji; pred par dnevi nas je prišlo sem večje število iz Jugoslavije. Jaz se nahajam že od maja 1942 v partizanski vojski.

Poročam Vam, da doma je vse požgano, požgali so Italijani in to prav popolnoma cela vase Zapotok je požgana, istotako vse vasi okoli Mokra in Kureščka, in vseh so dosti ljudi po vseh vaseh, razen na Visokem, tam je bil ubit samo Anton Henigman, po domače Ribčanov; ubili so ga belogardisti ne pa Italijani.

V Zapotoku so jih pa Italijani ubili 14 sledečih: Jože Šteblaj št. 20 po domače Štancunski, Jože Šteblaj št. 6 pd. Joškov, Jože Purkat, pd. Kovač, Vide Ganič gostilničar, Alojz Jakič, pd. Rihtarjev Lojz, Jakob Glavan pd. Novak, Franc Lenič pd. Cecman. (Vsi tu omenjeni so bili družinski očetje.) Anton Jakič mlajši pd. Rihtarjev, Evstahij Glavan, pd. Novakov, Jernej Kikelj pd. Tazadnji, Alojz Purkat ml. pd. Spodnji Zajcov, Ivan Oblak, pd. Jesihov, Anton Hribar, družinski oče. Tako so ubili tudi moža od Brdarjeve France (ime neznano); Jože Šteblaj starejši pd. Žganč. Jožek je bil pa ubit od mine, katere so Italijani metali iz Turjaka po okoliških vaseh, vse druge so pa Italijani polovili po vasi in jih odgnali k studencu Veliki stan pod Kureščkom in jih tam ustrelili. Franceta Sive, pd. Belajev Zazidnikov iz Škrilja so pa ubili belogardisti in Janca Mavec, pd. Belajev iz Gornjega Golega so pa belogardisti ujeli in ga toliko časa mučili, da so mu polomili vse kosti v rokah in nogah; predno bi bil imel podležji mukam so ga pa ustrelili. Oba, Sive in Mavec sta bila družinska očeta.

Moja dva mlajša brata Franceljna in Jožeta, kakor tudi vse druge mlajše ljudi so Italijani polovili in odpeljali na Rab v koncentracijska taborišča, toda po razsulu Italije se jim je posrečilo pobegniti; ko so prišli domov, so takoj vsi stopili v partizansko vojsko.

I. F. Germek,
Jugoslovanska Tankovska
Grupa, Castro-Bari, Italija.

Dostavek uredništva. V Krajevem leksikonu Dfavske balonine za leto 1937 vidimo, da je gorinavedena vase Zapotok tedaj štela 134 prebivalcev, bilo je 32 hišnih posestnikov, 19 kočarjev in 9 najemnikov.

Sobrat John Germek bivajoč v Mogadore, Ohio, Box 507, je član društva št. 110 KSKJ.

REV. SLAPŠAK PREJEL PISMO OD SVOJEGA OČETA

Rev. Julij Slapšak, kaplan pri sv. Lovrencu v Newburghu, je dobil od doma pismo, ki mu ga je poslal njegov oče, šolski ravnatelj v pokojni pisano in oddano v Ljubljani 24. maja t. l. V pismu omenja, da so ga prijatelji počastili ob 70 letnici rojstva s tem, da so izdali njegovo knjigo "En starček je živel," z življenjepisom izpod peresa dr.

MOJEMU NARODU
Josip Stritar

Narodi dobi bijejo krvave, oblastno z mečem zemljo si delijo; narodom z jeklom pišejo postave, ki v sužnih sponah žalostno medlijo; krvavi lavo rsi vijo krog glave, pridobljen z jokom vdov in s podrtijo; brat z bratovo krvjo si piše dela, da slava njih na veke bi živela!

Po svetu koder se oko ozira, razsaja maščevanje, srd, krivica; mogočnega brata slabjega zatira, trpi človeštva večja polovica. Sovraštva svet je poln in poln prepira, v temo zavita sveta je resnica: kdo v bran se stavi bode sili jezni, kdo luč prinesel bratovske ljubezni?

Ti rod moj, mili rod, ti hudobi je, sovraštva razdejal boš carstvo kletu. Komu pač v prsih blažje srce bije, komu za bratov srečo bolj je vneto?

Ti boš pomiril smrtno razprtije, prinesel ljudstvom bratoljubje sveto; tvoj bode venec zmage res krvave; Naprej moj rod — "Naprej zastava Slave!"

("Bazovica")

PRETKANI ŽEPNI TATOVI

Glavno mesto republike Argentine Buenos Aires je nedavno imelo senzajcio posebne vrste. Tamkaj je namreč zadnje čase deloval možak, ki je posebno prefrigan znal krasti. Deloval pa je v glavnem v omnibusih in tramvajih ter v vagonih cestne železnice, in sicer takole:

Ko je stal v tramvaju ali kakem drugem takem vozilu, mu je naenkrat "prišlo slabo." Možakar je "omedlel" ter se prevrnil po tleh. Najrajši je padel po dolgem. Zaradi tega je v vozilu nastala takoj precejšnja zmešnjava, kar si lahko vsak misli. Usmiljeni ljudje so do zvednemu siromaku brž hiteli pomagati ter ga dvigali, se sklanjali nad njim itj. To pa so porabili njegovi pomagači, ki so med tem usmiljenim Samaritanom naglo praznilli žepce. Kakor hitro so si nabrali dovolj denarnic, ur in dragocenosti, so na bližnjih postajah izginjali na prosto. "Omedleli," ki je bil ves čas v globoki nezavesti, je pa skrbno pazil, kdaj je zadnji njegov pomagač zapustil vozilo. Nato se je z globokim vzdihljajem "prebudil" in skušal vstati. Ko se je ozrl okoli sebe in videl nad seboj nagnjene obraze usmiljenih potnikov, se jim je s slabotnim glasom opravičil, da jim je napravil tako stiski ter se vpludno zahvalil. Kaj kmalu mu je bilo mnogo boljše, nakar je vstal ter izjavil, da bo poslej že sam počasi in brez pomoči lahko zapustil vozilo. Tako je počasi odšel iz voza, nakar se je kje na dogovorjenem kraju sešel s svojimi pomagači.

Nekega dne je spet svojo omedlečico ponovil v tramvajem vozilu. Pri tisti priliki je "padel" pred noge nekemu Špancu, kateri se je vozil v

Tineta Debeljaka.

V pismu oče tudi omenja, da je Ribnica zelo trpela od posledic vojne. Med drugimi je bila prizadeta tudi družina Janeza Novaka, ki je zobozdravnik v Ribnici. Porušena je njegova krasna vila.

Kot se vidi je pismo hodilo polnih šest mesecev in je dospelo v Ameriko po velikih ovinkih.

tramvaju. Španec se je brž sklonil k možu, ki je nezavesten ležal pred njim na tleh, in mu hotel pomagati. Pri tem pa je že opazil, kako mu nekdo tretji skuša iz žepa vzeti njegovo denarnico. Španec je planil kvišku ter hotel prijeti neznanca, kateri pa je naglo planil iz tramvaja, ki je tisti hip le počasi vozil. Španec je brž pogrešil svojo denarnico, kjer je imel 50 pezov. Španec je bil divji ter se mu je vsa zadeva zdela sumljiva. To je opazil tudi "omedleli," ki se je zbal posledic. Zato je tudi on naglo vstal ter planil iz tramvaja. Zdaj je bilo Špancu jasno, koliko je ura. Tudi Španec je planil iz tramvaja ter se zagnal za obema tatovoma. K sreči je znal Španec bolje teči kakor ona dva. S pomočjo stražnika je prijel "omedlelega." Na policiji je možak brez posebnih ceremonij priznal svoje grehe ter povedal, kako je tako že nekaj tednov lajšal ljudem denarnice in sploh žepce. — Dejal je, da je že več mesecev brez dela, ker je vojna in Evropi ugonobila njegovo stroko. Ker je živel, tako je povedal, v velikem pomanjkanju, je bil obupan, zaradi česar je začel tako služiti si denar.

PRIPRAVE ZA HITLERJEV BEG

Iz poljskega pristanišča Gdynja, ki je še vedno v nacijski lasti, prihaja poročilo, da so tamkaj nemški ladjedelci ravnokar dogotovili razkošno opremljeno podmornico, ki lahko križari na jednom potovanju po 20,000 milj. Ta podmornica je sedaj pripravljena, tako da Hitler lahko pobegne iz Nemčije, kadarkoli bo to "potrebno." Iz Nemčije se je vrnilo na Švedsko troje švedskih državljanov, in ti trije potniki so naznanili javnosti imenovano vest. Podmornico so gradili na skrivaj in vsi delavci, ki so bili zaposleni pri tem delu, niso smeli ljadjedelnice nikdar ostaviti. S to podmornico bode Hitler lahko potoval in obiskal Japonsko in Argentino, da tamkaj prouči sedanji položaj in določi, kjer bode bolj varno za njegovo življenje. Poveljnik te podmornice bode neki Luth, poročnik nemške vojsne mornarice, ki je baje najboljši izvedenec glede podmornic.

Oni isti potniki tudi naznanjajo, da se mora Nemčija podati na milost ali nemilost tekom 6-8 tednov, in da je morala nemškega vojaštva tako nizko padla, da vojaki zamejnjujejo svoje orožje za časo žganja ali pa tudi kave. Samomori višjih nemških častnikov so na dnevnem redu, kajti Gestapo terorizuje ne le civiliste, tem več tudi častnike nemške vojske, da se tako prepreči propaganda za mir.

Morda je zgorajšnje poročilo utemeljeno, kajti v deželi, kateri vlada povsem navaden norec, je vse mogoče.

"ENAJSTA ŠOLA POD MOSTOM"

"Enajsta šola pod mostom," nahajajoča se na Vrhniki, je že več let znana v naši ljudski govorici. V to šolo je tudi hodil prvak naših slovenskih pisateljev, nepozabni Ivan Cankar, ki v svojem življenjepisju o nji takole omenja:

"Kmalu pa se mi je razširilo obzorje od mesarjevih klad do

"Enajste šole pod mostom"; za dobrih sto korakov. Ob vročih poletnih dneh, ko Močilnik usahne, ko je temno Retovje skoraj prazno in ko mila zelena Ljubija sanja svoje tihe sanje globoko pod vrhami, upade Ljubljanka za cel seženj in ošabna Vrhnica je samo še potok. Ves levi del struge je sam bel prod, od solnca spaljen. Takrat se prične "Enajsta šola pod mostom," ter se neha ob prvih jesenskih nalivih. Mnogokaj sem študiral v svojem življenju, ali tako bogate in koristne učenosti, ki jo daje svojim učencem enajsta šola pod mostom, nisem zadobil nikjer in nikoli. Kakšna čuda prečudna hrani ta goli, posušeni prod! Očem, ki jih iščejo, srceci, ki verujejo vanje, se kažejo čuda ob vsakem pogledu, ob vsakem koraku. Polomljen, star lijak, obroč kolesa, preluknjana ponev; počeni lonci, vilice s poldrugim klinom, pipec brez ročnika — sam Bog nebeški vedi, odkod se je bilo vse to nabralo v Ljubljani! Ali vsaka stvar posebej je bila čudo prečudno in je imela svoj začen pomen. Šimčevemu Lojzcu se je celo posrežilo, da je našel denarnico; res ni bilo nič v nji, denarnica pa je vendarle bila. Čudež največje so bili kapeljni, ki so se skrivali pod mokrim kamenjem kraj zadnjih rahlo pljuskačjih valčkov vode. Lovili smo jih z vilicami, z žebli ali pa z golo roko ter jih pekli na žerjavici kar tam v šoli, ki je bila skrita neumnim očem. Zgodilo se je časih, da je bila glava osmojevna, repek pa še moker; toda bili so dobri in sočni, kakor na sosedovem vrtu pobrana jabolka.

Nekoč sem v gorečem hrepenju po nadaljni učenosti zašel malo pregloboko v vodo. Nenadoma se mi je zazdelo, da jaham na ogromnem zelenem konju naravnost proti sijajnemu solncu. Nadvse sladka, brezpriemerna sreča me je vsega prevzela in mislil sem, da sem cesar . . . Tedaj me je zgrabila za lase neusmiljena roka ter me trdo zalučila na prod. Tam sem vztrepetal ter se bučno razjokal, sam ne vem zakaj. Jurčev hlapec me je bil potegnil iz vode. Če komu ni povšeči to ali ono, kar sem storil v poznejšem svojem življenju, naj se prereka s tistim hlapecem, ne pa z menoj!"

BACIL JETIKE — VZROK REVMAZMA

Ko sta profesorja Reither in Lowenstein nastopila s trditvijo, da izvirajo sklepni revmatizmi in njih posledice iz dotle neznanega tuberkuloznega obolenja, sta zbudila v znanstvenih krogih veliko nevero. To ni nič čudnega, kajti iskanka jetike in krvi, ki sta jih delala odgovorne za revmatsko obolenje, je zelo težka stvar.

Po treh letih pa so izvršili v laboratorijih v Parizu, Lyonu, Berlinu in na Dunaju že toliko preiskav, da je mogoča zanesljivejša sodba. Med 116 primeri sklepnega revmatizma so n. pr. našli bacile jetike v 81 težjih primerih, med ostalimi 35 primeri pa je bilo 22 takšnih, da so se končali že v nekoliko dneh z ozdravitvijo. Najlažje je bilo zaslediti bacile v začetku obolenja ali ponovitve, ko je vročica še huda. Pozneje odromajo v tkivo ali odmrejo, tako da jih ni dobiti, če ne pregledajo krvi o pravem času. Zato negativni izid preiskave ni siguran dokaz proti teoriji obeh profesorjev.

Nove potrditve te teorije pa so vsekakor važne, saj je človeštvo skoro vse okuženo s tuberkulozo in pobijanje sklepnega revmatizma na tej podlagi obeta postati enostavnejše in uspešnejše.

Spominjajte se naše, tako nesrečne stare domovine in darujte kaj v sklad JPO, slovenska sekcija!

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

Official Organ of and Published by THE GRAND CATHOLIC SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U.S.A. in the Interest of the Order

Subscription rates: For members yearly \$2.00, For nonmembers in U.S.A. \$3.00, Foreign Countries \$4.00

SVOJI K SVOJIM!

Gornji znani narodni rek, katerega večkrat čujemo ali pa čitamo, je zelo važnega pomena v raznih panogah našega življenja; posebno radi ga ponavljajo naši trgovci, podjetniki, pa tudi organizacije.

Enak apel ali geslo naj velja tudi našemu članstvu ter prijateljem lista, da naj pošiljajo dopise in razne novice v svoj, oziroma v naš list, saj je vendar Glasilo last vseh skupaj, ne pa privatna last.

Eden izmed teh slučajev je tudi oglaševanje v drugih listih. Ako kak član(ica) umre, bodo dali za objavo tozadevno Naznanilo in zahvalo kam drugam, tako tudi oglase povodom raznih obletnic smrti njih sorodnika, ne pa v svoj lasten list.

Nam ni sicer v glavnem ležeče na dohodku pri takem oglasu, pač se s tem Glasilo bojkotira in mu daje nezaupnico. Ali ni res tako? Če je bilo Glasilo dobro leta in leta za pokojnika ko je še živel, bo menda tudi dobro po njegovi smrti!

Glede oglaševanja v našem Glasilu je pa še neka druga važna zadeva. Naši člani imajo namreč izjemne ali nižje cene kot pa nečlani, torej se lahko oglašuje tudi pod bolj ugodnimi cenami, kot pa v drugih privatnih listih. Pri vsem tem je pa najbolj važno dejstvo, da ima naš list najmanj petkrat tako veliko cirkulacijo ali naročnikov (19,000), kakor pa vsak izmed drugih privatnih listov.

Kako je izvoljen predsednik Združenih držav Okrog štirideset do petdeset milijonov Američanov bo v prihodnjem novembru volilo predsednika Združenih držav Amerike. Teoretično je izvoljen za predsednika kandidat, ki prejme največ glasov. Ali aktualne in legalno pa ni vedno tako.

Za časa predsedniških volitev leta 1876. je dobil Tilden 250.000 glasov pri volitvah več kot kandidat Hayes, ki je bil končno izvoljen za predsednika. V letu 1888 je dobil Grover Cleveland 100.000 glasov več kot njegov protikandidat Harrison, ki je bil potem predsednik. Še nekaj drugih predsednikov Zdr. držav je dobilo predsedniško mesto v kljub manjšemu številu glasov oddanih zanje pri volitvah.

Ta nenavadnost v ameriški politiki z ozirom na teoretična volitvena pravila ima svoj izvor v sami ustavi Zed. držav. Ameriški prvaki, ki so sestavili dokument ameriške ustave so uvedli takozvani "Electoral College" volilnih poslancev kateri po splošnih volitvah odglasujejo za predsedniškega kandidata, ki naj prevzame predsedniške in podpredsedniške posle za nadaljna štiri leta. Ta volilni svet vključuje vse člane senatne in kongresne zbornice in vsak od teh ima po en glas. V prvih letih ameriške neodvisnosti so bili ti reprezentati imenovani po državnih zbornicah, danes pa so izvoljeni potom splošnega glasovanja.

Ti predsedniški elektorji niso obvezani, da odglasujejo po želji ljudstva posameznih držav, kot se ta želja izraža v iz-

ga volilnega sistema pa bi bilo treba dodatka k ustavi... a ustavni dodatki so izredno težko izvedljivi v naših zakonodajah. Proti odpravi tega volilnega načina so tudi majhne države, ki imajo po tem sistemu dva odločilna glasova svojih senatorjev, dalje pa tudi svojo reprezentacijo v nižji zbornici. Velike države z mnogo številnejšim prebivalstvom imajo enako samo po dva senatorja vsaka...

Načrt, ki ga je priporočal senator Norris iz Nebraske, bi bil razmeroma najbolj izvedljiv. Po tem načrtu bi se sistem elektorjev ohranil, toda odpravljen bi bil "electoral college." Na ta način bi glasovanje volilcev prišlo do polne veljave v predsedniških volitvah, kajti vsaka država bi imela toliko elektorjev kolikor jih ji dovoljuje število volilcev... predsedniški kandidatje bi torej dobili sorazmerno število glasov na podlagi splošnega glasovanja, v drugih besedah povedano, po načrtu senatorja Norrisa bi v predsedniških volitvah tudi po sistemu elektorjev odločevalo odglasovanje volilne publike.

Kako stoji te stvari v volitvah po sedanjem sistemu "electoral college-a" je razvidno iz dejstva, da je n. pr. Willkie dobil leta 1940 45 odst. vseh glasov, toda elektorji so mu dali samo 15 odst. glasov pri končnih volitvah za predsednika. Še večja razlika v razmerju med odglasovanjem volilcev in glasovanjem elektorjev se je pokazala v slučaju Landoneta leta 1936 — on je bil dobil 38 odst. glasov pri splošnih volitvah, ali elektorji so mu dali samo podrugli odstotek glasov, kar je predstavljalo glasove elektorjev onih nekaj držav, kjer je imel Landon večino.

Rezultat sedanjega volilnega sistema za predsednika ne samo, da prikazuje docela napačno sliko izida volitev za porazanega kandidata, pač pa v resnici tudi da zmagovalcu milijone glasov, ki jih ta v volitvah sploh ni prejel. Grožnja nekaterih proti newdealskih elementov v Texasu, ter v gotovih južnih državah, da bodo povzročili revolvo v elektorskih volitvah v slučaju, da njih države odglasujejo za New Deal, je značilna predvsem zato, ker razgalja ta neroden in pomanjkljiv sistem, ki je že davno preživel svojo dobo in že več kot sto let ne služi več ščitenju ljudskih političnih pravic, kar je bil prvoten namen uvedbe tega sistema.

FLIS Domača fronta

Maksimalne cene za sladolede ostanejo veljavne

Maksimalne cene za sladolede ostanejo v veljavi do 23. novembra 1944, je naznanil Office of Price Administration.

To je zdaj že sredmo podaljšanje začasne ureditve cen, ki je bila objavljena prvič dne 23. februarja 1943, ki ima ostati v veljavi do končne ureditve cen tega proizvoda.

Božične karte bodo poslane preko morja kadarkoli

Perioda od 15. septembra do 15. oktobra, ki je bila označena kot doba za pošiljke zavojev namenjenih vojakom preko morja in moštvo mornarice, ne velja za božične karte, ki bodo poslani kadarkoli, v teku omenjene periode ali pa tudi pozneje. Ta vest prihaja iz uradov za pošto vojske in mornarice.

Dobro bo, ako odpošljete božične karte že jako zgodaj, da bodo mogle biti pravočasno dostavljene tudi na najbolj oddaljenih vojnih področjih. Poslati jih je treba v zapečatenih zavojih. Znamke morajo biti kot za pisma. Vojska je naznanila, da pošiljke, ki so namenjene voja-

kom ali osebam, ki prejemajo svoja pisma preko armadne pošte onkraj morja, ne bodo morale biti sprejete kot zavrovane, ali kot C.O.D. pošta. Mornarica pa je izjavila, da bo mogla prevzeti tudi registrirano ali zavarovano pošto. Domači poštni uradi bodo dali podrobne informacije.

Meso, mlekarstvo in perutnina prvi na lend-lease seznamih za živež

Meso, mlekarstvo in perutnina so na prvem mestu seznamu živeža poslanega zaveznikom v okviru lend-lease dobav za mesec julij. Dobave so znašale 522,851,964 funtov.

36 odstotkov vseh dobav v juliju so bili proizvodi mesa, pred vsem zmrznjeno prešičevno meso, ter mesa v konzervah in mast, slanina. 19 odstotkov pa je bilo proizvodov mliekarstva in perutnine, pred vsem kondensiranega mleka, sira in suhih jajc.

Druge dobave v juliju so bile v sledečih odstotkih: žito, 16, sadje in prikuhe, 7; masti in olja 7; sladkor, 7; posebnosti 6; bombaž in tkanine, 2, in tobak manj kot 1 odstotek.

Od vseh lend-lease dobav jih je bilo namenjenih 52 odstotkov Angliji in drugim britanskim deželam. 39 odstotkov Rusiji. Ostalih 9 odstotkov je razdeljenih med druge dežele, med njimi Grčijo, severno Afriko, zahodno Afriko, Nizozemsko, Poljsko, Jugoslavijo in francoski komite za narodno osvoboditev.

Skupaj so znašale dobave v juliju za hrano in poljske pridelke v okviru lend-lease in drugih vojnih programov 735,802,373 funtov, dočim so bile v juniju 806,942,749 funtov.

Bolnišnice so varne za one, katere je zadelo otroška paraliza

Dr. Betty Huse od urada za otroke pri ministerstvu za delo, oddelek za pohabljenote otroke, pravi, da so slučaji otroške paralize na varnem v javnih bolnišnicah. Dr. Huse njujno svetuje, da se odpošlje vsakega bolnika, pri katerem sumijo, da je zadet od otroške paralize, takoj v bolnišnico, tako da bo žrtev deležna tiste strokovne nege, ki v mnogih slučajih prepreči pohabljenje.

"Strah pred otroško paralizo je često odgovoren za to, da bolnišnice nerade sprejmejo otroke, ki so zadeti od otroške paralize, tako da se stalne bolnišnice. Nepotrebno je, da se spravi slučajje otroške paralize v izolirane sobe, tudi ako je to često dobro radi dela in nege. Bistveno pa je, da se ukrene vse potrebno, in pred vsem pa dezinficiranje vseh odpadkov."

To priporočilo glede hospitalizacije podpira posvetovalni odbor največjih zdravnikov in kirurgov, ki delajo v oddelkih za narodno zdravje države New York in mesta New York, je poudaril dr. Huse.

PRVA ČASOPISNA "RACA"

V vročih poletnih mesecih, ko se nikjer na svetu ne zgodi kaj branja vrednega, ni ne nesreč, ne pobojev, še politika počiva, mora časnikar res premišljevat, kaj naj v svoj list napiše, da bo bralcem vsaj nekoliko prebavljive. V taki dobi "kislih kumaric" se rado zgodi, da pride v svet kakšna nad vse neverjetna zgodba, ki je nekaj izrednega, pa vendar pritegne nase pozornost bralca. List, ki hlepi za senzacijami in hoče, da bi se bralci tudi v mrtvilni dogodkov pulili zanj, brezvestno seže po kakšni "raci" in jo raztegne na dolgo in na široko. Kritičen bralec sicer zmaže z rameni in si misli, to je pač "raca," bolj lahkoverni pa verjamejo in

pripovedujejo naprej. Tako senzacija raste in raste in je poleg tega še čimdalje bolj "verjetna." To so "race" in malokomu je znano, da so pri prvi taki izmišljotini res imele glavno besedo — race.

Bilo je nekako pred 40 leti v Bruslju v Belgiji. Nekemu časnikaču je silno težko delo, da del tiska dan za dnem objavlja prazne čenče, neverjetne storiče in pri tem nič kaj ne spoštuje resnice; glavno mu je, da je le vsak dan "zanimiv." Po njegovem pa bi vsak časopis moral biti orodje resnih novic in poročil, ne pa knjiga — pravljice. Sklenil je, da bo takemu praznemu in brezvestnemu tisku nekoliko posvetil, da si bo izmislil tako zgodbo, ki bo po neverjetnosti prekosila vse dosedanje in ko bo šla dovolj daleč po svetu, se bo znova oglasil in vsem "potegnenim" povedal v brk, da si jo je izmislil kar na lepem.

in si je izmislil: V Belgiji je živel kmet, ki je imel tudi velike rac. Hotel pa je preizkusiti njihovo požrešnost in krvočnoost. Nekega jutra gre že zgodaj na dvorišče in zakolje prvo raco — vseh je imel 20 —, jo razseka na kosce in vrže ostalim racam. Komaj so jo pozobale, pograbi drugo in jo prav tako zakolje in razseka. Ko so tudi to pozobale, napravi enako s tretjo raco, četrto, peto itd. Tako se je mudil med njimi do večera in krmlil race samo z racami. Zvečer je bila na dvorišču samo še ena raca, ki je prav za prav požrla 19 svojih tovarišic. — To je bilo poročilo, ki je izšlo v resnično ljubnem listu tega belgijskega časnikarja. Zaključilo se je s kratkim filozofskim razmišljanjem o požrešnosti živali sploh in rac še posebej.

Zgodba o racah, ki so se same požrle, je šla po vsem svetu. Vsi listi so jo ponatisnili, povsod so jo brali s slastjo. Tedaj pa je belgijski časnikar hotel izvesti drugi del svojega načrta: hotel je pokazati, kako smešen je svet in je objavil, da si j vsvo reč on na vsem lepem izmislil in da je lahkoverno javnost "potegnil." Toda sedaj šele se je pokazala moč senzacionalnih vesti. Nič mu ni verjel, zgodba mora ostati resnica, ker je tako lepo napeta. Tako je nastala in oveljavila prva časopisna "raca," ki je dala ime vsem podobnim, iz trte izvitim zgodbam.

IZ URADA GL. TAJNIKA

PREMEMBE V ČLANSTVU ZA MESEEC AVGUST 1944

- ODRASLI ODDELEK NOVI ČLANI IN ČLANICE Društvo št. 1, Chicago, Ill. — CC-46126 Emil Jager. R. 18 \$1000.

- Zopet sprejeti Pri društvu št. 165, West Allis, Wis. — CC-42948 Janis Rennpferd R. 23 \$1000.

K. S. K. JEDNOTA logo and title

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila, 1894. Inskripcirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1896.

GLAVNI URAD: 361-363 N. OHIOGAV ST., JOLIET, ILL. Telefon v glavnem uradu: Joliet 5448; stanovanja glavnega tajnika 9448. Od ustanovitve do 31. avgusta, 1944 znaka skupna izplačna podpora \$9,283,153 solventnosti 128,48%

Častni predsednik: FRANK OPEKA, North Chicago, Ill. Prvi podpredsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

GLAVNI ODDELKI: NADZORNI ODDELKI: Predsednik: JOHN DECHMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.

GLAVNI ODDELKI: NADZORNI ODDELKI: Predsednik: JOHN DECHMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.

GLAVNI ODDELKI: NADZORNI ODDELKI: Predsednik: JOHN DECHMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.

GLAVNI ODDELKI: NADZORNI ODDELKI: Predsednik: JOHN DECHMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.

GLAVNI ODDELKI: NADZORNI ODDELKI: Predsednik: JOHN DECHMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.

GLAVNI ODDELKI: NADZORNI ODDELKI: Predsednik: JOHN DECHMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.

Finančno poročilo K. S. K. Jednota za mesec julij, 1944

Financial Report of K. S. K. J. for July, 1944

Table with columns: DOHODKI—Income, IZPLACILA—Disbursements, Dr. št. Lodge No., Skupaj, Posmrtnina, Bolniška podpora, Izredna podpora, etc.

Summary table with columns: 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253

Skupaj \$56,976.97 \$ 9,686.30 \$18,000.00 \$ 6,800.00 \$ 5,955.72 \$10,052.80 \$ 55.00 \$ 2.20 28,573

Table for Preostanek 1. julija 1944, Prejemki, and Izplačila sections.

Preostanek 31. julija 1944 \$5,380,188.74

FINANČNO POROČILO MLADINSKEGA ODDJELA ZA MESECE JULIJ, 1944

Table with columns: Dr. št., št. čl., Aes., 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253

Preostanek 1. julija 1944 \$293,269.22

Table for Prejemki, Izplačila, and Zopet sprejeti sections.

Preostanek 31. julija 1944 \$296,187.63

PREMEMBE ZAVAROVALNINE

Table with columns: (Nadaljevanje s 4 strani), Pri društvu št. 156, Chisholm, Minn., CC-46180 Mary Zuzek R. 24 \$500, "A" in "B" v razred "HR", Pri društvu št. 45, E. Helena, Mont., HH-46184 Mary Vlasich R. 17 \$1000, "D" v razred "CC", Pri društvu št. 41, Pittsburg, Pa., CC-46183 Frank Struna R. 26 \$500, Pri društvu št. 108, Joliet, Ill., CC-46186 Frances Smrekar R. 28 \$1000, Pri društvu št. 152, So. Chicago, Ill., CC-46180 Anna Hoff R. 24 \$1000, "DD" v razred "CC", Pri društvu št. 156, Chisholm, Minn., CC-41461 Cecilia Brklich R. 22 \$500.

Table with columns: 18, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253

Preostopili v odrasli oddelek

Table listing members and their details for various lodges.

MLADINSKI ODDELEK

Table listing members and their details for the Young Men's Section.

Umrli

Table listing deceased members and their details.

Prememba zavarovalnine izvršena iz razreda "AA" \$500 v razred "CC" \$500

Table listing insurance policy transfers.

MESECA AVGUSTA 1944 UPRAVIČENA REZERVA V ODRASLI ODDELEK PRESTOPLEGA ČLANSTVA IZPLAČANA 23. SEPT. '44

Table listing reserve payments for August 1944.

Dosežena starost 16 let

Table listing members reaching age 16.

Dosežena starost 18 let

Table listing members reaching age 18.

IZ NACHTA "BB" 22. SEPT. 1944 IZPLAČANA REZERVA

Table listing reserve payments for Night "BB".

Novi člani načrta "BB"

Table listing new members of Plan "BB".

Novi člani načrta "CC"

Table listing new members of Plan "CC".

Suspendovani

Table listing suspended members.

Novi člani načrta "FF"

Table listing new members of Plan "FF".

ZAMORSKI MISIJNI V AMERIKI

Po najnovjših podatkih živi v USA 13 milijonov zamorcev. Od teh je 5 milijonov protestantov, 7,700,000 pa jih je brez vere in 300,000 pa sprejelo katoliško vero. V katoliških zamorskih misijonih v USA deluje 300 duhovnikov in 1100 sester. Ti imajo 221 cerkva in 263 šol s 35,000 šolarji. Med zamorci je misijonsko delovanje izredno težavno, ker se zamorci nočejo dosti zmeniti za katolištvo.

LOVRAČ

spisal
JAN PLESTENJAK

I.

Na reber pod Sv. Mohorjem in Fortunatom je obesil svojo prešerno kmetijo Lovre Poljanec in zredil v svojem gnezdu deset otrok. Ko so bili še negodni, je delal Lovre za dva, vstajal ob treh zjutraj in legal opolnoči. Mati Polona je zalegla za tri in ni bilo treba ne hlapcev ne dekel, niti koscev, niti žanjic. Čim trša je bila njiva, tem slajši je bil kruh, čim strmejša je bila košenina, tem izdatnejša je bila mrva.

Ves sključen se je Lovre leto za letom pehal po melinah in košeninah. Ko so pa otroci dorasli, se mu je srce zasmajalo, v široke in globoke, lepe gube se je razlezlo njegovo lice. Otroci so zmagovali najtežja dela, njih roke so bile urnejše kot njegovi ukazi.

"Hentaj, še Bog jih mora biti vesel!" je momljaj, ko jih je klical k jedi.

Tako je vpregel vso družino, vpregel z njo seveda tudi sebe. Oral je in sejal, žel in zopet sejal. Goličave se z zarasle, rebri so se zravnale in s strehe je zginil mah. To je bilo delo štiri in dvajsetih raskavih rok. In kamor so posegle, je vzklik blagoslov, in koder so sadile, je čudežno rodilo. Kajti roke so delale iz ljubezni do doma in zemlje.

Med tednom se še razgovarjali niso dosti, v nedeljo so vrstoma drpali po brežinah in grapah na Loke k maši, potem si pa razdelili delo za ves teden: Franca in Jera na njivo plet, Lovrenc in Luka pripravljat stelo, oče in Lojze kosit. Tako je ukazoval nenapisani zakon grunta. Ob delavnih zakonov ni bilo. Lovre je bil najstarejši, zgneten v pravega hrusta. V pleča je bil zalit, v rokah je klen, v svoji volji trd in v svojem ponosu neupogljiv. Zanj ni bilo nobeno delo preteško, vzdigoval je bremena, ki jim drugače nista bila kos dva, dva je prevažal brez živine. "Lovrač, Lovrač, pretrgal se boš, saj si kar trapast," ga je oče karaj, pa ga natiheval občudoval in ga zato imenoval Lovrač. Lovrenc pa je molčal češ pusti me, saj zaležem za tri take, kot si ti, Lovrač ni bil hribovec, kot so bili drugi hribovci. Obiskoval je sicer le hribovsko šolo, dorasel je pa čeli ljudski šoli. Brati je znal, preden je sedel v solsko klop. Ako bi očetova kmetija zmogla, bi bil šel v šole, kar ga je toliko mikalo. Nejevolje sicer ni kazal, vendar so ostale knjige njegova najljubša zabava. Iz knjig se je navzel nekake mrkosti in molččnosti, po naravi že pa je bil tudi trmoglav in samosvoj, kajpak je bral vse, kar je kje staknil.

Prav v njegovih fantovskih letih so tudi v hribovske vasi razni preroki natrosili branje, ki je očetom rodilo skrb, materam izvabljal solze iz oči, sinove pa vedno bolj odtujevalo od naukov pradedov. To so bila tista leta pred vojko, ko se je tudi hribovskemu fantu zazdelo za malo, da bi hodil vstrice očeta v cerkev. Mladi Lovrač pa, željan vsega, kar se je godilo in kar bi se moglo goditi izven meja tesne domačije, in trmast po svoji naravi, se je rad oklepal vprav tistih naukov, ki so bili nasprotni očetu.

Vim. Všeč mu je bil odpor proti očetu in samozavestni ponos, češ, ni vse tako, kot se me doma učili. Celo na pamet se je učil odlomkov iz govorov svobodoumnih glasnikov, čeprav mu je bilo vse to tuje in le na pol razumljivo. Njegova silna moga je gnala, da je vedno stikal za branjem, ki je pridigovalo svobodo, kakršnokoli: svoboda od Boga in cesarja, od davka in molitve. Če je naletel na posebno "svobodno mišljenje," se je kar iz glave učil cele strani, dasi jih ni ne v srcu doživel ne čisto razumel.

Ko se je pa vrnil od vojakov iz Celovca, se je še bolj spremenil. Očeta je zaskrbelo: "Hentaj, čisto spridil se je," mati pa je vzdihovala: "Vero so mu vzeli."

Opazila je, da se izogiblje cerkve in da ob nedeljah pohajkuje in prihaja domov pozno v noč. Molila je zanj, ljubila pa ga še bolj, ker se je bala zanj. Lovrač je za to vedel, pa se ni opravičeval; zlezel je v podstrešje k svoji skrinji, prebiral pisma, liste in knjige in pozno v noč legal v seno. Kakor so ga spočetka trditve, da je Kristusov nauk zmota in potvorba, da je staro sveto pismo prazna bajka, navdajale z grozo, se je te groze počasi otreasal in se v temnih, samotnih urah kar pogrzel v ta nova razodetja. Vsa glava mu je bila kot vročična, srce se mu je burilo v prsih. Znova je odpiral skrinjo, hlastno in neurejeno bral, verjel in dvomil, se upiral in omagoval. In v takih borbah mu je kar iznenada prihajala misel na staro mater Ančko, ki jo je ljubil bolj kot lastno mater. "Lovrač, nikar tako," ga je opominjala njena podoba, "na Boga ne pozabi," iz cule mu je pa delila kot nekaj suhe krhlje, hruške in orehe.

Po planini so se podili vetrovi, v bukovem gozdu so zakasnele ptice iskale gredi, Mohor in Fortunat pa sta dvigala svoj stolp kot svareč prst proti nebu. Vsa prostrana ravan daleč pod njima tja do Grintovca je bila že temna kot zakleto jezero, le tu in tam se je vžgala luč in se bliskoma pogrnala preko ravnine.

Ta večer je v Lovraču dozorela misel: "Dovolj sem star, grunt naj mi dajo. Sit sem tega praznega hlapčevanja." Trdovratno se je misli oklenil, zaloputnil skrinjo s knjigami in odšel v hišo. Družina je izbirala pšenico za seme, oče je dremal pri peči, mati pa je krala hlače.

"Lovrač, k molitvi bi že lahko zmeraj prišel," ga je ogovorila mati. V njenih besedah je bila skrb in očetek.

"Nisem več otrok!" je zavrelo iz Lovrača. Jeza mu je udarila v lica in mišice v železnih rokah so mu vztrepetale.

"Zato ti je še bolj treba moliti," je pojemala mati.

"No, no," je miril oče, "kaj bi se prepirali, Bog bo že dal, da bo prav!" Lovrač pa je sedel nepremično na klopi in misel na grunt in na oblast na njem ga je tako trmasto prevzela, da za vse druge misli ni bilo prostora.

"Oče, ali veste, da sem star šest in dvajset let!" je govoril kot iz sanj. Oče vprašanja ni razumel. Udarilo je vanj preveč iznenada in ni čutil njegove osti.

"Bo že res, pač, pač," je mirno odgovoril.

"In?" je nadaljeval sin.

Tedaj se je zganila mati, oči so se ji zaiskrile, spoznanje je zažarelo.

"To se pravi, stara dva za peč, gospodar sem jaz," je izgovorila v jezi in onemoglosti, oče pa se je skrčil v gubo in

smajeval z glavo.

"Saj sem tako za vse jaz. Ali naj čakam, da bom brez moči in zdravja?"

"Pa Franca in Jera, Luka, Lojze in drugi, seveda ti komaj za pastirje zaležejo! In jaz pa oče, kaj misliš, da sva za vse garanje in trpljenje zaslužila zaničevanje in umazan kot?" Solze so jo oblike, ki jih pa Lovrač ni videl.

Roke za široko mizo so zamrle in niti eno zrno ni več zdrknilo v pehar. Oči so se spogledovale, tiho govorile in prošle: "Lovrenc, nikar, materi zasašaj meč v srce in očeta pehaš v grob."

"Oče, tako sem se namenil. Dovolj sem garal, grunt je obdelan, počitka ste potrebni vi in ga je potrebna mati. Dajte mi grunt, da ne bom več hlapček." V njem je zagorelo po svobodi.

"Lovre, dokler bom le s temle gibala, grunta ne iz rok. Pomisli, devet jih je še za njim," je presekano udarjala mati.

V BLAG SPOMIN

prve obletnice smrti mojega ljubljene in nepozabnega moža in dragega očeta
BOŠTIJANA ZNIDARŠICH
ki je zapustil ta svet dne 26. sept. 1943.

Leto dni je že minulo kar zapustil si nas Ti; prazno nam je zdaj življenje, ker Te več med nami ni.

Saj nikdar nam dan ne mine, da bi ne bili v duhu tam kjer zdaj uživaš večno spanje, kjer Tvoj dom je zdaj hladen.

Šele zdaj prav vsi spoznamo, kaj si bil res Ti nam vse, ljubi mož in dragi oče — Zlata duša in srce!

Ah, kak' hiša dolgočasna zdaj je, ker več Tebe ni! Preje bila je prijazna — prazna, tih se nam zdi.

Res, nesrečni ti september drag si nam odvzel zaklad, dneve sreče si spremenil zdaj nam v žalost, tugo, jad!

V grobu hladnem sladko spavaj, rešen truda in skrbi, ljubi mož in dragi oče, večna luč naj sveti Ti!

Tvoja žalujoča žena **Terezija** in sin **Joseph** z družino
Denver, Colo. 26. sept. 1944.

V LOGE
v tej posejilnici
zavarovano do \$5.000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in družinske vlogo.
LIBERALNE OBRETI
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue - HEND. 6579
CLEVELAND 3, OHIO

Angleški Molitveniki

V krasni vezavi, najfinejšega izdelka.

"KEY OF HEAVEN" v finem usnju \$1.50

"KEY OF HEAVEN" v imitiranem usnju \$1.00

Naročite pri:
SLOVENIC PUBL. CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Glas ji je bil raskav, vsaka beseda se je stresala od notranjega hrušča.

"Nič ne rečem, da bi ti ne dal grunta, ampak prezgodaj je še, prezgodaj. Pogledaj jih, ali naj otroci gredo od hiše?" je moledoval oče.

"Kaj pa imam od grunta? Šest in dvajset let se že ubijam, slabši sem kot hlapček; povem vam pa, hlapčevanje se je zame nehalo. Pojdem pa od hiše!"

"Pa pojdi, trma trmasta! Se kolcalo se ti bo po domu in rad boš poiskal pot, ki pelje do doma. Sicer pa boj se, da zopraviš božji blagoslov, le to ti rečem." Materine besede so bile kot jeklo. Franci so se orosile oči.

(Dalje prihodnjič)

VABILO NA KRASNO NARODNO IGRO

Cleveland, O. — V našem Clevelandu imamo več kulturnih društev; med temi zavzema ugledno mesto dramatično društvo "Ivan Cankar," ki obhaja letos 25 letnico svojega obstanka. V tej dobi je to društvo na odru SND. na St. Clairju priredilo že številno lepih iger, za kar mu gre v imenu naše ameriške slovenske Talije vse priznanje.

Povodom svojega srebrnega jubileja priredi navedeno društvo prihodnjo nedeljo, dne 8. oktobra na odru S. N. Doma na St. Clair Ave., ob 3:30 popoldne krasno narodno igro "Deseti brat," povest spisal Josip Jurčič in pozneje isto dramatisiral v igro Fran Govekar. S to predstavo društvo tudi po-

časti spomin na 100-letnico rojstva Josipa Jurčiča, ki je bil rojen v vasi Muljava dne 4. marca leta 1844.

Vstopnina k predstavi popoldne in za ples zvečer je samo 75c za osebo.

Ta krasna igra bo tvorila torej dvojno obletnico, stoletnico avtorja povesti in srebrni jubilej društva, ki bo to igro zopet ponovil pisatelju v spomin. Upati je, da bo naše cenj. občinstvo to dejstvo vpoštevalo in napolnilo avditorij SND.

Hiše bodo delali tukaj za evropske narode

Washington. — V Ameriki bodo izgotovili stanovanjske hiše, ter jih poslali v Evropo, kjer jim ne bo treba drugega, kot sestaviti jih skupaj. Evropa bo potrebovala stanovanjskih hiš za najmanj 30 milijonov ljudi, ki bodo brez strehe radi vojne. Ameriška industrija je izgotovila pred vojno vsako leto do 280.000 hiš za eno družino, kar bo pa vse premalo za Evropo.

NAROČITE IN ČITAJTE

priznana najboljšo slovensko družinsko revijo

"Novi Svet"

Prinaša zbrane članke, črtice in najlepše zanimive povesti. Posebno je zanimiv "SLOVENSKI PIONIR," ki prinaša zgodovinske podatke slovenskih naselbin in slovenskih družin v Ameriki. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez tega zanimivega in pomenljivega slovenskega mesečnika.

Stane letno za Ameriko \$2; za Kanado \$3.

Naročnino sprejema:

"NOVI SVET"

1849 W. Cermak Rd.

Chicago, Ill.

DRUGA IZDAJA ENGLISH - SLOVENE DICTIONARY (Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:
DR. F. J. KERN

6233 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
CENA \$5.00

Naročite si dnevnik!

V Clevelandu izhaja že nad 40 let slovenski list z imenom

"AMERIŠKA DOMOVINA"

V teh časih, ko se vrste svetovni dogodki tako naglo mimo nas, bi moral biti v vsaki slovenski hiši vsaj en SLOVENSKI DNEVNIK

Ako še niste naročeni na "AMERIŠKO DOMOVINO"

nam sporočite in poslali vam jo bomo za en teden BREZPLAČNO na ogled. Izhaja vsak dan razen ob nedeljah in postavnih praznikih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

je primeroma zelo poceni. Za vse leto vas stane samo \$6.50; za pol leta \$3.50, za četrt leta \$2.

Naročite si jo na ogled. Prepričani smo, da se vam bo list dopadel.

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z globoko potrjim srcem vstred velike žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da se nenadoma od nas za vedno ločila naša iskreno ljubljena, blaga soprnica in nepozabna mati

Apolonija Verbich

ROJENA KOZAR

Prerano umrla je bila rojena 14. marca 1884 v vasi Draga, fara Bela Cerkev na Dolenskem in v Ameriko je prišla leta 1906. Kruta smrt ji je nepričakovano pretrgala nit življenja dne 27. avgusta 1944 v Duluth, Minn., kjer sva se nahajala na kratkih počitnicah, da si okrepimo naše zdravje. Nič hudega slutit sva mirno uživala potreben oddih v nekem hotelu. V nedeljo zjutraj, 27. avgusta sva se počutila kot navadno. Malo pred 10. uro sem šel iz hotela po nekem opravku, ko se pa ob 10. uri vrnem nazaj najdem šeno pri postelji ležečo v nezavesti. Začnem jo klicati in tresi, pa vsa zaman! Na moje obupno klicanje prhiteli moj prijatelj Matija Pogorelec, ter pokliče zdravnika, ki je takoj prišel, pa je bila vsa pomoč zaman. Po izpovedi zdravnika, je moja draga soprnica preminila valed napada srčne hibe.

Vse se je tako nepričakovano hitro zvršilo, da nisem mogel v nepopisnem strahu in žalosti varjeti, da je moja draga Polona res mrtva. Ne vem, kaj bi bilo z menoj v tem usodnem času, ko bi mi ne prhiteli na pomoč moji dobri prijatelji, ki so mi bili v veliki tolažbi, ter so potem vse preskrbeli in uredili, ter mi stali na strani dčker se nisem podal na vlak in odpešal v nepopisno tužnim srcem mrtvo soprnico domov v Joliet.

Ne morem najti dovolj primernih besed, da bi se mogel zadržati zahvaliti tem mojim iskrenim prijateljem v Duluthu: Mr. Matiji Pogorelcu, Mr. in Mrs. Frank Podgoršek, Mr. in Mrs. Mike Spehar, Mrs. Grasser, Mrs. Louis Zabukovec, Mrs. Frank Krall, Mrs. Fred Trombly, Mrs. John Benton in Mrs. Staudohar. Te blage žene so tudi molile za blago rajnko pri njeni krsti. Iskrena vam hvala, vaša dobra srca in pomoči ne bom nikoli pozabil in ne moja družina.

Prežalostna je bila moja vrnitev domov, z nepopisno žalostjo so sprejeli hišne in set svoje ljubljeno mrtvo mater. Tukaj zopet so nam prhiteli naši mnogostevilni prijatelji na pomoč in nam lajšali s tolažbo in sočutjem naše nezmerno gorje, ki je nas zadelo. Pogreb se je vršil dne 31. avgusta s peto sv. mašo zadušnico iz cerkve sv. Jozefa na farmi pokopališče, kjer smo ob veliki udeležbi naših sorodnikov in prijateljev položili h večnem počitku v grob naše najdražje bitje na svetu, blago soprnico in nad vse ljubljeno mater.

Tem potom se želimo iskreno zahvaliti č. g. župniku Rev. M. J. Butala za opravljeno sv. mašo zadušnico in cerkvene pogrebne obrede in molitve pri grobu. Najlepša hvala Mrs. Anna Kovach, ki je bila nam v veliki pomoči in tolažbo ves čas, ko je draga pokojna ležala na mrtvaškem odru. Prav hvala Mr. in Mrs. Frank Kerhin in sinu Franku iz West Allis, Wis., Mr. in Mrs. Anton Homan in Mrs. John Uranich iz LaSalle, Ill., ki so pršli na pogreb, kar je nam bilo v veliko tolažbo. Ravno tako najlepša hvala Mr. in Mrs. George Kotze družini, Mr. in Mrs. Joseph Bahar družini in Mr. in Mrs. Steve Potocnik družini v Detroit, Mich., za naročene sv. maše in poslane žalne vence in izraženo sočutje. Prav iskrena hvala vsem, ki so darovali za sv. mašo na domu, radi bi vse v imeni objavili, pa jih je preveliko število ker je bilo 150 maš naročenih in številno izražencev, zato izrekamo prisrčno hvalo vsem skupaj, ohranili bom o vse vedno v blagem spominu.

Lepa hvala članicam Roženovske Bratovščine, društva sv. Genevieve št. 109 KSKJ, podružnice št. 20 SŽZ, za opravljene molitve pri dragi umrli, ravno tako lepa hvala družini sv. Družine za iskazano sočutje. Iskreno se zahvalimo vsem, ki so obiskali pokojno in molili za njeno blago dušo pri krsti, ravno tako lepa hvala Težakovem pogrebem zavodu za vse uljudno postrežbo in lepo urejen spreved. Najlepša hvala gori omenjenim društvom, katerih članica je pokojna bila in vsem mnogostevnim prijateljem, ki so se udeležili sv. maše zadušnice in spremlili našo drago pokojno soprnico in mater na zadnji poti do groba. Kočeno še enkrat prisrčna hvala vsem skupaj za vse, kar ste za nas storili v teh najbridkejših urah našega življenja, naj vam ljubi Bog vse povrne! Lepo se zahvalimo tem potom tudi KSKJ, Družbi sv. Družine in S. Ž. Zvezd za hitro izplačano postratino.

Tebi pa draga soprnica, ljubljena mama, ki si nas tako nenadoma zapustila v globoki žalosti kličemo: Počivaj po prestanem zemeljskem trpljenju v miru božjem. Naj Tvoja blaga duša sedaj uživa večno veselje pri Bogu. Vedno se Te bomo spominjali in molili za Tvojo dušo v upanju, da se zopet snidemo nad zvezdami kakor nam sv. križ govori.

Oh, kako je hiša prazna odkar skrbne žene, ljube mame več ni; ta hiša prej tako prijazna sedaj nevljudna tih se nam zdi.

Oh, zakaj od nas ločila zapustila svoje drage ko ljubili smo Te srčno?

V hladnem grobu zdaj počiva, rešena si vseh težav, skrbi, draga žena, nepozabna ljuba mati Večna luč naj sveti Ti!

Zalujoči ostali:

JOSEPH VERBICH, soprog,
JOSEPH ml. sin,
MARY, poročena Lesnik, **JOSEFINE** poročena Prašec,
ANTOINETTE poročena Hartney, **ANNA** poročena Pandak,
ALICE poročena Belanger, hčere,
JOHN LESNIK, **CHARLES FRAZEN**, **PATRICK HARTNEY**,
ANTHONY FANDAK, **FELIX BELANGER**, seti, in 11 vnukov.
Joliet, Ill., dne 27. sept. 1944.

For Victory...
 Buy
 UNITED STATES
BONDS * STAMPS

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

REMEMBER THE BOYS IN SERVICE
 They Are Counting On You!

WILL KUHAR HITS FIRST 600 SERIES IN JOLIET MEN'S BOWLING LEAGUE

Joliet, Ill. — The second session of the Joliet KSKJ Men's Bowling League furnished the first 600 series—a 600 series picked up by Will Kuhar no games of 155, 214 and 231.

Peerless Ptg. 861 824 844
Slovenic Coals 758 880 890

George Karl's 560 and Jim McTee's 515 series helped the Slovenic Coals trip the Peerless Printers twice. Frank Ramuta's 568 and Larry Zema's 561 series topped the Peerless scores.

Tezak Florists 807 810 827
Avsec Printers 787 837 898

Will Kuhar's 600 and John Korelc's 512 series led the Avsec Printers to two wins over the Tezak Florists. Frank Gregory's 558 and Gene Tezak's 550 series topped the Tezak scores.

White Fronts 796 831 890
The Eagle Store 818 753 792

The White Front Liquors, flashing a semblance of last year's bowling form, took two games from the Eagle Store team. John Bluth's 564 and Al Juricic's 560 series topped the White Front scores, while Andy Kludovich's 509 series was tops for the Eagle team.

Ten Pin Flashes . . . . .

Well, Willard Kuhar has the honor of chalking up the first 600 series of the season . . . another "famous first" added to last week's list . . . Will also copped the special prize for the high individual game of the evening—a nice 231 game . . . also a 214 game . . . to help his series score

. . . really had the bead on the head pin . . . quite a few 200 games . . . Larry Zema 223, George Karl 222, John Bluth 212; Al Juricic 202, Eddie Ramuta 200, and Frank Ramuta 200 . . . we were sorry to hear the news about Leonard Vesel, one of our former bowlers . . . now in the Armed Services . . . the Infantry . . . he was wounded in France . . . we sincerely hope that he will soon be up and at 'em again . . . quite a few cripples in the league . . . John Bluth has a sore finger . . . consequently is using a 3-finger, instead of the old 2-finger ball . . . but it doesn't make any difference to good old "679" . . . he came up with a bulging 564 series . . . George Karl, sore thumb and all, came up with a series of 560 pins . . . altho handicapped by a sore elbow, Father Butala chalked up a good series . . . here's a tip to our Page readers . . . Newsy, the girls' bowling league reporter, is none other than Miss Isabelle Gregorich . . . you must rest assured that Izzy will write up some good articles . . . to follow the interesting articles written last year by Betty Martincich . . . the girls sure pick out good reporters . . . good luck to you, Newsy Izzy . . . the standings:

	W. L.	Pct.
Avsec Printers	4 2	.667
Slovenic Coals	3 3	.500
White Front Liquors	3 3	.500
Eagle Store	3 3	.500
Tezak Florists	3 3	.500
Peerless Printers	2 4	.333

AVSEC PRINTS PACE JOLIET LADIES LEAGUE; DOT DOLINSHEK HAS HIGH 205 SOLO

Joliet, Ill. — The second session of the Joliet Ladies Bowling League swung into action Thursday evening, September 28th.

Gorsich Markets turned in two victories out of three over the Peerless Printers. Jo Ramuta gathered up a 472 series and Donna Wilhelm helped with a 438 series. For the Printers, Vida Zalar was high with a 490 series.

Papesh's Tavern won two games from the Joliet Office Supply. Marge Cohil compiled a series of 469. Dot Dolinshek came through with a series of 457 including a 205 game. High series for the losers were Marge Dolinshek's 459 and Mayme Kren's 443.

The Avsec Printers trimmed the Zema Drugs by taking three games. Mayme Umek paced the winners with a 493 series. Mary Salesnik marked up a series of 420 for the losers.

The Bluth Grocers defeated the Tezak Florists 3 to 0. Dot Zlogar's 456 series and Helen McTee's 450 series led the Bluth Grocers while Gen Golobitsch's 451 series was tops for the losers.

Ten Pin Chatter

The KSKJ bowlerettes have their own Hit Parade. They were serenaded by the pin setters on Alley Four with the top number being Echo Yoo Hoo . . . Did you know we have a talented dancer in our League? Helen Keith rehearsed her dance after bowling a frame. How about a few lessons, Helen? . . . Captain

Jo Ramuta is giving Marie Terlep a few pointers in bowling . . . Handsome Louis Zefran from Chicago was seen among the spectators . . . Split pick-ups for this week: Jo Ramuta 5-7-9; Marge Dolinshek 5-8-10 and 9-10; Dot Zlogar 5-8-10 Individual High Scores: Dot Dolinshek 205; Vida Zalar 190; Jule Camp 180; Betty Martincich 177; Mayme Umek 174 and 163; Marge Cohil 174; Dot Zlogar 170; Helen McTee 170; Lillian Grayhack 169; Jo Ramuta two 168 games; Gen Golobitsch 163 and Jennie Juricic 161 . . . Again the high game for the night was scored by Dot Dolinshek . . . Mayme Umek had high individual series . . . Signing off for this week. Newsy.

Joliet KSKJ Ladies Bowling League Standings

	W. L.	Pct.
Avsec Printers	6 0	1.000
Papesh Tavern	5 1	.833
Bluth Grocers	4 2	.667
Joliet Office Sup.	4 2	.667
Gorsich Markets	2 4	.333
Zema Drugs	2 4	.333
Peerless Printers	1 5	.167
Tezak Florists	0 6	.000

Serving 18th Month in Pacific

Cleveland, O. — Pfc. Victor L. Lunder, 5809 Prosser Ave., is celebrating his eighteenth month overseas as an artilleryman. He has seen action on New Georgia and Bougainville with the Ohio 37th Division. His mother, Mrs. Angela Jeraj, lives at the Prosser Ave. address.

MY RAINBOW OF PRAYER

There's a rainbow that reaches to heaven;
 It's my beautiful rainbow of prayer;
 It carries my love to the Father above,
 Then on to my boy over there.

This rainbow can span the wide oceans;
 No cannon can break its strong line;
 Where'er he may be, on land, or on sea,
 It will reach to that dear boy of mine.

May he cling to his end of this rainbow
 And send back his prayers and his love,
 For it means oh, so much just to know he's in touch
 Every day with our Savior above.

Let our prayers from each end of this rainbow,
 Arching up to the heavenly throne,
 Draw us closer each day in a spiritual way,
 Make us feel we are truly Christ's own.

May his heart keep with Christ as he follows
 The banner of freedom unfurled;
 May he hear Jesus say "I am with you always,
 Even unto the end of the world."
 —Leon B. White.

Recovering from Spinal Injury
 Cleveland, O. — Fire Controlman Nick Kolesar, 27, is in Everglades Sick Bay, Miami, Fla., recovering from a spinal injury he received some time after his return from the North Atlantic where he was serving with the Navy. He has a brother, Pfc. Andrew, 29, who was awarded the Purple Heart for injuries sustained at Guadalcanal and is now an instructor of recruits at Camp Croft, S. C., and another brother, Pfc. Anthony, 33, who is fighting somewhere in France with the infantry. They are the sons of Mr. and Mrs. Sylvester Kolesar, 1119 E. 77th St.

STAY ON THE JOB
 Victory is near, but the war is not yet over. Planes and ships, guns and ammunition, and everything else that is making our war against Nazism successful is still needed in large quantities for the final blow. American workers, whether native or of foreign origin, to whom a large share of the credit for the victory will ultimately go, must not quit their jobs now. Stay on the job! Make victory sure! —Foreign Language Division, Office of War Information.

LIBRARY TO MARK JUBILEE
 Cleveland, O. — The Cleveland Public Library is celebrating 75 years of service to the community. In 1869 the Cleveland Public Library was opened as a Cleveland Public School Library at Superior Ave. and West 3rd St. L. M. Oviatt, the librarian, was in charge of a collection of 5800 books. Today, 75 years later, the Cleveland Public Library, directed by Clarence S. Metcalf, has a collection of over 2,500,000 books.

During the month of October the various agencies of the Library have planned displays showing the development of library service and its important contribution to the life of the community.

In European Hospital
 Cleveland, O. — Capt. Julia M. Malley, 110 1/2 E. 63 St., is serving in an Air Force hospital in the European theater. A graduate of Notre Dame High School and St. Vincent Charity Hospital, she was commissioned a second lieutenant in the Nurses' Corps in August, 1942.

Receives Commission
 Cleveland, O. — Lt. Leonard Janchar received his commission upon graduating from Western Reserve University School of Medicine Sept. 25. The son of Mr. and Mrs. Frank A. Janchar, 620 E. 94th St., he married Evelyn Rose Skoda, a St. Vincent Charity Hospital School of Nursing graduate, June 17. The new lieutenant belongs to St. Philip Neri Parish. He will begin his internship in St. Vincent Charity Hospital this week.

Killed on Guam
 Cleveland, O. — Memorial services for Marine Pfc. John L. Znidarsic, killed in action on Guam July 21, were conducted last week in St. Vitus Church.

Pvt. Znidarsic enlisted in the Marine Corps in August, 1942, and went overseas in May, 1943. Surviving are a sister, Mrs. Francis Jassko, 1345 Russell Ave., and five brothers, Cpl. Victor, now serving in Louisiana, Pfc. Louis in France, Pfc. Anton in the South Pacific, and Joseph Znidarsic.

AMERICA'S SECRET WEAPON

It is night on the desert. American boys lie crouched on the sand, helmets pulled low on their heads, machine guns ready. Less than half a mile distant the French fortress stands dark and forbidding in the African moonlight. A sandy-haired kid from Indiana whispers to the rangy Texan beside him, "This is it!"

The Texas boy swallows, fingers the machine gun in front of him. He tries to sound cheerful as he replies, "Yeah, in just about a minute we'll know what it's like to have shells exploding in our faces." But the order to fire does not come. Suddenly an American supply truck races toward the French fort, white flags of truce flapping in the desert night. The fortress gate swings open. The truck disappears inside.

An American officer steps down from the truck, exchanges salutes with the French commander. Then the American presents his terms: "Immediate surrender to the army of the United States."

The Frenchman hesitates, then refuses. He will fight!

But the American officer has in his possession a secret weapon—a weapon stronger than guns and planes and tanks. He turns and barks an order. Quickly the American soldiers unfasten the canvas covering, revealing the truck's cargo—canned goods! Beans, fruits, meat, vegetables of all kinds—FOOD!

A French soldier staring at the truck forgets soldierly etiquette. "Food!" he cries out loud. "Food!"

The French commander glances at his hungry men, hesitates, then at last shrugs. "I accept your terms, Monsieur," he says. "We will not resist you."

Half an hour later the American column is entering the gates of the desert fortress. There are smiles on the faces of the Americans. There are smiles, too, on the faces of the French. The kid from Indiana grins at his buddy. "What a pushover!" he says, as they march in. "The sergeant said we'd lose at least two hun-

dred men, taking this fort."

"Yeah," replied the kid from Texas, "and to think we captured the whole works with one truckload of good old American food!"

Thanks to American food it will not always be necessary in this war for boys to die to win strongly defended positions. Food, instead of bullets, is opening the way to our troops on dozens of distant battlefields.

With "good old American food" the American army has taken position after position in North Africa, a bloodless bombardment which saved the lives perhaps of men very dear to you. We, sitting here at home, will agree that purchasing victories with food is a cheap price to pay compared to the lives of American boys.

We must keep on using our food as a weapon to win victories—and save lives. We will use the promise of food against starving Italy in the battle for Europe. We will use it to win the friendship and help of the natives of the Pacific islands as we move steadily northward to smash the Japs. We will use it to help sustain and strengthen the mighty fighting power of the Russians, of the unconquerable Chinese, and of the British Royal Air Force in order that they may continue their devastating, paralyzing raids on Nazidom.

Thus we shall lessen the number of our boys who must go to the front and increase the number who can turn out weapons and food. Thus we shorten by weeks, months, perhaps years, the duration of the war.

That is why every American is proud of his part in our great fight. By cooperating with food rationing at home he is helping to save American lives and to win victories. He is doing his part to make America's secret weapon—food—available in ample quantities to our own soldiers as well as to their gallant brothers in arms fighting the common enemy under other flags.

—Selected.

JOLIET HOLY NAME SOCIETY TO CELEBRATE SILVER JUBILEE WITH PROGRAM SUNDAY

Joliet, Ill. — On Oct. 26, 1919, Rev. John Plevnik, pastor of the local St. Joseph's Church, called together the organizing meeting of the Holy Name Society, of St. Joseph's Parish, with 175 responding to the call. The following staff of officers were elected: Rev. John Plevnik, Spiritual Director; Anton Golobitsch, president; George Stonich, Sr., vice president; Michael Ursich, secretary; Paul Laurich, recording secretary; Joseph Muhich, treasurer; Louis Janzekovich, marshal; John N. Pasdertz and Anton Stefanich, delegates. Since that time the Holy Name Society has been instrumental in promoting the welfare of the Parish, so that it is now an organization that can be proud of its 25 years of parochial service.

The silver jubilee of the society will be celebrated Sunday, Oct. 8. A procession at 7:30 in the morning will precede the Solemn High Mass at 8 o'clock. Frank Terlep and Al Skul are the procession marshals. The order of the procession will be as follows:

1. Boy Scouts carrying the American flag.
2. Girl Scouts.
3. St. Joseph's School Band.
4. KSKJ baton twirlers.
5. SWU Junior Cadets.
6. Ladies fraternal societies.

7. Men's fraternal societies.
 8. KSKJ Cadets.
 9. SWU National Championship Cadets.

10. Church Sodalties: a) St. Agnes; b) Blessed Virgin Mary; c) Rosarian Club; d) Altar and Rosary.

11. Holy Name: a) Candidates; b) Officers; c) Members.

12. Clergy.

The Rev. M. J. Butala, present Spiritual Director of the Holy Name Society, will be the celebrant of the Solemn High Mass of Thanksgiving, Rev. George Kuzma, Assistant Pastor, will be the Deacon and Rev. Al Madic, O.F.M., of Le-mont, will be the Subdeacon. Approximately 50 new members will be received into the Society at the Jubilee Mass. The Rev. Al Madic will deliver the Jubilee Sermon.

The Jubilee Banquet will be held at 1 o'clock in the Parish Hall on North Chicago St. The dinner music will be furnished by the St. Joseph's School Band, Mr. Harlan M. DaValt directing.

The principal speakers at the banquet will be Andrew Hochevar, present president of the Holy Name Society, who will welcome the guests; Geo. Stonich, Honorary President of the Society, who will bring back memories of the

(Continued on Page 4)

WINNERS SWEEP CLEAN IN CHI STEVE PIN CIRCUIT; STAN WOLSIK HIGH FOR NITE

Chicago, Ill.—It was sweep clean nite for the kegelers at the last week session of the Stephens' pin circuit.

The Dr. Grill quint tripped the Park View Laundry, Jerin Butchers ran over the Fidelity Electric, Tomazin Tavern's whitewashed the Darovic Lawyers, while the Zeleznikars won over the Gottlieb Florists and the Monarch Beers over the Kosmach Boosters.

Stanley Wolsik had high series, 589, including a 214 single. John Jeray hit two 200 singles. Other 200 scores: Vincent Novak 206, Frank Bi-

cek 215. J. R. Tomazin's 230 was the high single of the evening.

High scorers: Stanley Wolsik 589, Joe Osterman 471, Vincent Novak 545, Louie Kovacic 499, Frank Bicek 577, Urban Strohen 491, Carl Strupeck 492, Frank Strupeck 474, J. R. Tomazin 560, Victor Mladic, Frank Kovacic, both 493, Tony Darovic 502, Leonard Kerzic 461, Frank Koporc 521, Louie Rabetz 512, Victor Prah 492, Frank Gottlieb 492, John Terselich 541, Bill Arbanas 457, John Jeray 551, Vincent Novak 206, Frank Bi-

FAT IN THE AIR

Lt. Edward Eglolf, of Astoria, L. I., explains the workings of a Sperry Bull-Turret of a B-17 Bomber to Elaine Hume. Used household fat is an essential ingredient for munitions to fire the guns in the turret.

OCTOBER . . .

OUR PAGE WAR KITCHEN

By **FRANCES JANCER**
1110 Third St.
La Salle, Ill.

This column this week is dedicated to the many people who have written in for variations of chop suey. Although different chop suey recipes have been published at different times, the requests still seem to come in, and it is advisable to clip these recipes for future use, as they cannot possibly be published again. There are newer recipes that should be published from week to week.

The following chop suey recipes are from my personal collection.

Chinese Chop Suey

1/2 lb. lean pork, 2 table-spoons fat, 1 cup diced celery, 3/4 cup sliced onions, 1 cup chicken bouillon, 1/4 lb. mushrooms, sliced, 1 tablespoon cornstarch, 2 tablespoons water, 1 can bean sprouts, drained, 1 teaspoon salt, dash of pepper, 1/4 teaspoon sugar, 3 cups boiled steamed rice.

Cut pork in small pieces and brown in fat; add celery, onions and bouillon, cover and simmer 20 minutes. Add mushrooms and paste made of cornstarch and water, and cook 10 minutes until thickened. Add bean sprouts and seasonings, and heat thoroughly. Serve with boiled rice. If desired, 2 tablespoons soy sauce may be added to chop suey for additional flavoring. Makes 6 portions.

American Chop Suey

1/3 package egg noodles, 1 1/2 cups canned tomatoes, 1/2 cup grated cheese, 1 large onion, sliced, 1/4 cup oil, 1/2 lb. lean beef, chopped, 1 stalk celery, soy sauce, salt and pepper.

Cook noodles in large amount of boiling salted water 10 minutes, or until soft; drain and return to kettle; then add tomatoes and cheese, and stir until cheese is melted. Saute onion in oil until slightly yellow, add chopped beef and stir until well browned; add celery cut in thin long strips. Add to noodle-cheese mixture, season to taste with soy sauce, salt and pepper, and heat thoroughly; serve with additional soy sauce, salt and pepper, if desired. Makes 6 portions.

Noodle Suey

2 lbs. lean pork, cut in pieces; 2 cups noodles, 1 can tomato soup, 6 large onions.

Cook pork in skillet until slightly brown and add onions (sliced), and heat thoroughly. Cook noodles, and place alternate layers and noodles in casserole, and pour soup over all, adding a little water. Sprinkle grated cheese on top, if desired, and bake.

La Salle Chop Suey

1 1/2 lbs. lean pork and 1 lb. beef steak cut in small pieces, 4 or 5 large stalks celery, 6 medium sized white onions, 1 can mixed Chinese vegetables, 1 can bamboo sprouts, 1 large can button mushrooms, 1 jar head molasses, 1 bottle Chinese sauce.

By **J. M. Sevenich**
Nature again reminds us that winter is just around the corner. October is the stepping stone of the last quarter of the year. The foliage is taking on a different color, and before long all colors of the rainbow will blend and be reflected in the forests. Soon leaves will begin to fall; they have served their purpose and are destined, like mortals, to return to dust, but before that change takes place, they must serve as a mulch to protect the various plants that abound in our forests.

October brings back many pleasant memories of old—of barefoot days. The plow followed the reaper; corn was shocked and ready for husking. Winter apples were almost ripe and wild grapes along the rail and stone fences and ledges awaited the pickers. Boys spent the Sunday afternoons in the woods in search of butternut and hickory trees laden with nuts; they awaited the first killing frost anxiously to bring the nuts down with the falling leaves.

They visualized winter and themselves — sitting around the stove popping corn, cracking nuts and planting their teeth in luscious apples. Living was very natural and no less healthful in those days of simple life.

The world seemed very small to them, indeed. It was bounded on all sides by forests, and farther they cared not to look. They lived in the midst of a vast forest that marked the seasons of the year: buds in springtime, shade in the summer, fruit and nuts in the fall, and bare trees silhouetted against a dreary sky in winter.

The boys gave it no thought that buds developed when leaves dropped and that the sap receded, by God's wisdom, to protect twigs, branches and trunks against frost, or that trees shed their leaves to escape the weight of snow. Neither did they give it a thought that the forest is the great regulator in our temperate zone.

"The first swallow maketh no summer," but the departure of the last swallow is the end of it. Along the eaves of the old barn the numerous nests of the mud swallow still clung to the rough boards, but the old and the new generation of the light-winged feathered harbingers of spring had disappeared. What a sight it was when the young swallows left their nests and were perched on the roof. It seemed like a signal for hundreds to hop off — another sign that winter was drawing nigh.

All became quiet along the bird front, and the boys missed the migratory birds—swal-

Clean and cut celery into short pieces. Slice onions and allow celery and onions to stand in cold water until ready to use them. Fry pork and steak in enough Crisco or butter to keep from burning until a nice brown and meat is well cooked. Remove meat to a large kettle. Drain celery and onions and put them to cook in pan in which the meat was cooked. It should not be necessary to add water. Cook until tender. Add to the meat in the kettle. Add the cans of vegetable, sprouts and mushrooms. Keep over a low flame. Put head molasses into a pan and stir into it a tablespoon of flour. Bring to a bubble, stirring constantly, as the mixture burns very easily. Stir mixture into meat and vegetables in kettle. Add Chinese sauce. Serve hot, with rice or Chinese noodles.

lows, finches, song sparrows, robins, orioles, meadow larks, thrushes and catbirds. Wild geese, in flying formations, peculiar to them, headed southward, and flocks of wild ducks alighted in shallow waters. Yes, everything pointed to winter, and school days.

People fussed less about education sixty or seventy years ago than they do now. The school board consisted of practical farmers who timed school to work, and vice versa to synchronize the two, or make them dove-tail. Boys and girls were not needed for work in winter, consequently school began when work was done, and ended when work began again.

The three R's were sufficient—reading, 'ritin' and 'rithnetic. There was none of the modern high-flutin' philosophizin' in school, just practical teaching of ordinary things, well adapted and co-ordinated (a word few people knew). The text books of the good old days are out of date, just as the boys and girls of old are out of step and out of tune; the few youngsters of three score and five years ago now live in a strange world to which they have known so many, many years ago.

Of course, people have greater vision today. People have learned to look ahead, they have also acquired the habit of worrying about tomorrow and the next year. People see so much work ahead of them. Factories, mills, mines and shops have large contracts to fill, and it is up to farmers to feed and clothe the nation and peoples in other countries. Manufacturers worry about raw material and labor and taxes. Farmers begin to worry about next year's crop. Clasp the plowhandles in their gnarled hands, our farmers again set the plowpoints into the earth. And what a huge job that is. Last year, our farmers, in millions of acres: for corn, 97; for wheat, 60; for cotton, 60; for oats, 39; for barley, 12, and so on down the line—over a hundred million acres more for various products of the soil. Multiply it by 14, and you have the approximate sum total of miles traveled by men who followed the plow.

Yes, it is October, a rather thought-provoking month, the month of the Holy Rosary. Let us all take time out for reflection and meditation, and not forget our beads which we hope to take with us when life's work is done and the Lord calls His faithful workers to reward them from the first to the last.

Recovering in New Caledonia

Cleveland, O. — Joseph Grozde, 1381 Giddings Rd., has learned from the Navy Department that his brother, Motor Machinist's Mate, second class, Frank J. Grozde, 22, is recovering in a New Caledonia Hospital from gunshot wounds in the right leg sustained on Guam July 22.

Petty Officer Grozde, who wears the Purple Heart, has been stationed in the Solomons area since last November with the Sea Bees. A brother, Pvt. Joseph, 22, is with the Army in France. Both are on the honor roll of St. Vitus Parish.

Services B-24's Guns in Italy
Serving as Waist Gunner

Cleveland, O. — Servicing the guns of giant B-24 Liberator Bombers is the task of Cpl. Rudolph J. Nosse, 33, husband of Mrs. Anne Hocevar Nosse, 531 E. 245th St., Euclid. He is with the 15th Army Air Force in Italy.

Fats For Chutes

Official OWI photo
This War Worker is stitching up a seam, but not on a woman's gown. She is joining the gores or panels of a flare parachute made of nylon, which may save a life. Essential to the manufacture of versatile nylon is the humble used fat salvaged in homes throughout the land.

HOLY NAME JUBILEE

(Continued from page 7)

first years of the Society and Louis Zeleznikar, former secretary of the Society, who will present a historic review of the Society's activities. Rev. Gregory Cloos, County Director of the Holy Name Society will greet the organization in his official capacity. Entertainment at the banquet will be furnished by the Mixed and Men's Choir of the Church under the direction of Prof. Anthony Rozman, the B. V. M. Sodality Quartet with Dorothy Juricic, accompanist, St. Joseph's School Band Instrumental Duet and Accordion selections by Anthony Rozman.

The program will be concluded with the showing of the KSKJ motion pictures, which were taken by Mr. Anton Grdina. Many of the parishioners and Holy Name members will see themselves in these movies.

The Altar and Rosary Society of the church will prepare the banquet dinner, while the members of the B. V. M. Sodality will serve it. The officers of the Holy Name Society are acting as the Silver Jubilee Committee and are in charge of all other preparations. They are: Rev. M. J. Butala, Spiritual Director; Honorary President, Geo. Stonich; Honorary Secretary, John Butala, Sr.; President, Andrew Hochevar; First Vice President, Martin Juricic; Second Vice President, John Adamich; Secretary, John Gregorich; Recording Secretary, Michael Hochevar; Treasurer, Peter Plut; Trustees, William Vertin, Anton Smrekar and Michael Setina; Marshal, Frank Terlep, Hickory St.; Delegates: John Mutz, Sr., Frank Terlep, Oakland Ave.; Banner Bearer, George Flajnik.

Wounded in France

Cleveland, O. — Sgt. Fred W. P. Grosel, reported wounded Aug. 11 in France, writes to his parents, Mr. and Mrs. Joseph Grosel, 15410 Waterloo Rd., that the "hospital is grand but I hope I don't have to see another one." He was awarded the Purple Heart in an English hospital. The St. Mary Parish member is now getting about on crutches.

—FOR VICTORY: BUY BONDS—

PRAYER FOR OUR FIGHTING BOYS

Dear God almighty, up above
Please hear our earnest plea,
And bless this wicked world
of ours
With peace and liberty,

Watch over our brave fighting men,
Wherever they may be.
Endow them strength and courage
To defeat our enemy.

They're good young lads, our fighting men;
We place them in Thy care.
In far off foreign lands, Dear God,
We know they'll find you there.

And when they humbly ask Thy help
In time of dire need;
Just say to them, our fighting men,
Their prayers you will heed.

If one should fall in combat there,
Though he be our son,
We bow to Thy great judgment, Lord,
And say: "Thy will be done."

When guns are silenced evermore,
Let peace and justice be the guiding rule
Of all humanity.

And then, Dear God, Thy love instill
In every human breast;
And banish evil from this world
And be, Thyself, our guest.
—Selected.

WHAT IS PLASMA?

Plasma is the fluid that carries the red and white corpuscles through the veins, arteries and capillaries to all the tissues of the body.

When bullets tear into a soldier's body, often the blood loss is slight. But the terrific shock may so lower normal resistance that the plasma seeps through the walls of the blood vessels. When this happens, blood pressure goes down. The red corpuscles carry less oxygen to the tissues; carry less waste matter away. In a short time, the tissues suffocate, the man dies.

Only when plasma is restored does the shock victim have a chance to live. Today, plasma in powder form is carried by U. S. Army Medical men right into the front lines, mixed with distilled water and injected on the spot. Plasma, plus speed, equals life for thousands of our wounded.

Our fighting men on every battle front are willing to shed their blood for us. And have. It's not generosity, but plain duty for us to shed a little blood for them. We can shed it painlessly. Because someone gave his blood, an American soldier lives today. He may be your boy.

The Rose

Perfume and petal
Are qualities
That test love's mettle
With too much ease.

Bramble and briar
Will soon discover
Who is the liar
And who the lover.

—Leonard Feeney

SCHOOLS ALONE CAN NOT TRAIN CHILD COMPLETELY

Sister Mary Clare, S.N.D.
Many of you parents are heaving deep sighs of relief because your children are back in school — in Catholic schools. The teaching priests, sisters and brothers are glad to be back in the classroom with your children again, representing you. Hundreds of thousands of religious-minded Protestants and Jews in the United States are also sending their children to the Catholic schools of the nation this fall again. Indeed the prestige of Catholic schools is growing by leaps and bounds each year because they supply a religious basis for moral training and for the formation of character, something not obtainable in tax-supported schools.

We might add here something not all of you may know. To supply the demand for education under religious auspices, members of many Protestant congregations are being urged by their Synods to "lend every possible aid to the establishment and maintenance" of independent Christian high schools, and where feasible of Junior colleges. Parents, however, must ever remind themselves anew that they cannot hand over the education of their children completely, no matter how capable the other hands may be. Society is built on the home, not on the school. The home is the one school where basic virtues must be taught by word and above all by example. Religious schools are important only as extensions or builders of religious homes. Religious homes always must hold first place.

Newspapers carry unbelievable stories of parental neglect these days. Indeed, so many parents are failing in their duties that some municipal courts have established Schools for Parents to which they sentence neglectful fathers and mothers. On the other side of the picture are the dutiful parents. It seems that only the recording angel takes note of their heroic lives. The letters received by this writer alone indicate special solicitude and care on the part of hundreds of religiously-minded parents. Quite a magnificent record could be compiled if each of us would note outstanding parents in our neighborhood or in our circle of acquaintances. For instance, in the last three days three outstanding instances came to my personal attention.

One was a frail little mother who was beaming with joy because the youngest of her thirteen children is entering a convent. She is so proud and happy at the mere prospect of being the mother of a nun that her joy would seem to be too much for her fragile body. Too bad she cannot make the rounds of the homes where, seemingly for selfish reasons, parents are withholding their consent to the spiritual nuptials of their daughters. Another is a young widow, mother of a little family, who has had to go back to work to keep her home together. Said she: "I thought I knew all there was to know about the

world until I started to work again. Now I get more worried every day about my little boys. If only my children grow up to be morally clean and God-fearing, I'll feel I am a huge success as a mother even if they turn out to be rubbish collectors." You would have to know this dainty little lady personally to appreciate her statement fully.

The third mother, a high class private secretary before her marriage, is being called a slacker by some of the neighbors who say it is her duty to take a job to help the war effort. Through it all this successful mother remains calm and quiet, and continues to put forth every effort to provide a lovely home for her husband and children. "A million dollars couldn't tempt me to leave my home and go to work," she told me the other evening. "My children are just in the years when they need a full-time mother most."

These three mothers are symbolic of the heroines of this war. They are playing as important a role in the preservation of the Christian American way of life as any or all of the four-star generals. These mothers are representatives of the real heart of the nation.

Killed in France

Cleveland, O. — Sgt. Wald L. Malko, 28, son of David Malko, was killed in action in France on Aug. 11. The infantryman was the husband of Mrs. Evelyn Malko, who formerly lived at 1929 E. 85 St. and now resides at Colorado Springs.

Sgt. Malko entered service in July, 1941, and went overseas last January. He was employed as a linotype operator by the Chagrin Falls Exponent before his induction.

Sgt. Malko was a graduate of South High School. He is survived by his father and wife and two sisters, Mrs. Leona Vidensek of 18436 Lake Shore Blvd. and Lieut. Marie E. Malko, serving as a nurse in New Guinea, and a brother, Michael, of Columbus.

Injured in Italy

Cleveland, O. — Injured July 4 in Italy, Staff Sergeant John K. Marvar, husband of Mrs. Helen Marvar, 1254 E. 58 St., has returned to action with his unit. He received a promotion to his present rating and the Infantry Combat Badge.

The 24-year-old sergeant is the son of Mrs. Mary Davinroy, 25771 Farrington Rd., Euclid. A former member of St. Mary Parish, Collinwood, he entered service in November, 1942, and went overseas five months ago.

WAIST GUNNER

Cleveland, O. — Technical Sergeant Rudolph J. Krall, 22, is stationed at a B-17 Flying Fortress station where he serves as a waist gunner aboard a Fortress. His wife, Mary, lives at 9811 Reno Ave. His mother, Mrs. Rose Krall, lives at 1177 Norwood Rd. The sergeant is a former employee of the U. S. Steel Wire and Spring Co.

HERE'S HOW! . . . . . SAVE WASTE PAPER!